

Najmiłszy prezent gwiazdkowy
7 OBWODOWA SUPERHETERODYNA

PHILIPS Super 4-38

Dziś „Mój Głosik”

Dziś 20 stron

HANDEL-SPORT

Nr. 346 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Łódź, Piątek, 17 grudnia 1937 r.

Rok IX.

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66
Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

Order na marynarce zdradzonego męża Wesoła scysja pomiędzy premierem, marszałkiem Carem i posłem, opowiadającym anegdotkę na wczorajszym posiedzeniu sejmu podczas debaty nad ustawą o medalu „Za długoletnią służbę”

WARSZAWA, 16 grudnia. — (PAT.) — Dziś w obecności członków rządu z p. premierem gen. Sławoj - Składkowskim na czele odbyło się plenarne posiedzenie sejm i rozpoczęło się od debaty nad rządowym projektem ustawy o ustanowieniu medalu „Za długoletnią służbę”.

Referent tego projektu poseł KRZECZUNOWICZ zaznaczył, że odznaczenie to ma być pewnego rodzaju naprawą krzywdy, jaką ponosiły liczne rzesze pracowników publicznych, najczęściej złe uposażonych, pozbawionych przez długie lata awansu i często wskutek zmian na stanowiskach kierowniczych pozbawionych także sprawiedliwej oceny przełożonych. Będzie to także częściowa naprawa krzywdy licznych emerytów, nieraz młodych, którzy odeszli bez tego, co pan premier ładnie nazwał „Bóg zapłać”.

Zmieniony wygląd medalu

Komisja prawnicza ustaliła formę medalu nieco odmiennie od projektu rządowego, a mianowicie tak, że medal brązowy będzie miał na odwrotnej stronie jedną rzymską dziesiątkę, medal srebrny dwie a złoty trzy dziesiątki. Wstążka medalu będzie amarantowa, z jednym podłużnym pasem białym.

Komisja poświęciła dużo czasu, ażeby ustalić możliwość ściślejszego sprecyzowania w ustawie, kto ma prawo do tego odznaczenia. Okazało się jednak, że niepodobna tego ściśle określić bez pokrzywdzenia jakiejś części służby publicznej. Dlatego pozostawiono określenie ogólnikowe i powierzono tym, którzy ustawę będą wykonywali sprawiedliwe rozdawnictwo medalu.

W formie krótkiego zapytania pos. WYMYSŁOWSKI zapytał, jaka ilość złota i srebra będzie użyta na te medale, jaką więc stratę poniesie na tym skarb państwa?

Sprawozdawca wyjaśnia, że złote i srebrne medale w najbliższym czasie w ogóle nie będą wy-

bijane, gdyż nikt jeszcze po 11 listopada 1918 r. nie przesłużył 20 lat w służbie państwowej. — Medale brązowe będą wydane w ilości 200 tys. sztuk. Medal brązowy nie będzie drogi. Odznaczony sam pokryje koszt medalu, a zatem wszelka strata skarbu państwa jest wykluczona.

Anegdota Maupassant'a

Pos. SZYMANOWSKI zastana wia się nad Krzyżami Zasług, których, jak mówi, grad posypał się niedawno na pewne kategorie obywateli, jako to: księżę jednego z wyznań, artystów itd. P. PREMIER SKŁADKOW-

SKI: „Na chłopów?”

POS. SZYMANOWSKI: „Na chłopów, nie, ale...”

P. PREMIER SKŁADKOWSKI: „...ale na kogo najwięcej?”

POS. SZYMANOWSKI: „Te masowe nadawania mogą wywoływać tylko zdziwienie i wzruszenie ramionami, jednak przechodzę nad tym do porządku

dziennego, bo zgorzienia publicznego jeszcze nie wywołują. Jest jednak sposób indywidualnego odznaczenia i tu przychodzi mi na myśl anegdota francuskiego pisarza Maupassant'a, którą tu w krótkości przytoczę:

Zdradzony mąż znajduje w piwni swej małżonki marynarkę z odznaką Legii Honorowej w tonierce.

P. PREMIER SKŁADKOWSKI: — Może pan zechce opowiadać anegdotki nie w czasie dyskusji nad ustawą o odznaczeniach państwowych.

Pos. SZYMANOWSKI zwraca się do p. marszałka Cara o decyzję co do kontynuowania swego przemówienia.

MARSZ. CAR: — Panie premierze, do tego czasu nie zauważyłem nic, co byłoby sprzeczne z dobrymi obyczajami. Zwracając się do mówcy: — „Proszę pana kolegę o poważne traktowanie tej sprawy”.

Pos. SZYMANOWSKI: Najzupełniej.

Premier SKŁADKOWSKI: Ta marynarka to niezupełnie poważne.

P. SZYMANOWSKI: — Zdradzony mąż, od tak dawna marzył o odznaczeniu Legią Honorową, że uwierzył, że to jego własna marynarka i że troskliwa małżonka dowiedziawszy się o jego odznaczeniu, zawczasu udekorowała jego marynarkę. Minister, który był szczęśliwym rywalem zdradzonego męża, nie miał innego wyboru jak nadać mu dyplom o odznaczeniu Legią Honorową. Nie chcę bynajmniej imputować, że nasi ministrowie tak te sprawy załatwiają.

P. PREMIER SKŁADKOWSKI: — Dwadzieścia dwa tysiące odznaczeń takby się nie dało załatwić. (Ogólna wesołość).

O pewnej odznaczonej pani

Pos. SZYMANOWSKI: W nadawaniu u nas odznaczeń mamy jednak też coś z anegdoty. Znam autentyczny wypadek, gdy jedna pani została odznaczona sre-

Dwa listy do p. premiera Bezrobotny i ukraińiec zachwyceni medalami

WARSZAWA, 16 12. (PAT.)

Komisja prawnicza senatu obradowała dziś nad projektem ustawy o medalu za długoletnią służbę. Po referacie sen. Barańskiego zabrał głos w toku dyskusji prezes rady ministrów gen. Sławoj - Składkowski i przemówił w te słowa:

Sprawozdawcy chciałbym dać tylko pewne rzeczy. Oczywiście nie będę nużył i zajmował czasu wysokiej komisji powtarzaniem tych wszystkich motywów, które były wypowiedziane już na komisji sejmowej, dlatego że rzeczy te są znane. Chciałbym stwierdzić, że zamiarem rządu jest jaknajbardziej demokratycznie dostarczenie tego „Bóg zapłać”, które należy się każdemu człowiekowi, który pracował pewien okres czasu.

Co do sposobu, jaki ma być użyty, czy dany pracownik sam by się meldował, czy też biura personalne miałyby prowadzić ewidencję, to zgadzałbym się z wnioskiem p. referenta, że biura personalne będą prawdopodobnie kilka razy, powiedzmy 2 razy do roku, te rzeczy regulowały.

Chciałbym zająć wysokiej komisji tylko tyle czasu, żeby odczytać pewne listy. Przychodzi do mnie bardzo dużo listów w związku z tymi odznaczeniami, które nadawałem na dole „piramidy społecznej”.

Chciałbym zająć czas odczytaniem dwóch takich listów, aby dać do zrozumienia, jaka

wieźnią państwową może być tego rodzaju odznaczenie.

PIERWSZY LIST

jest treści następującej:

„Do pana prezesa rady ministrów gen. dywizji F. Sławoj-Składkowskiego w Warszawie.

Niniejszym zwracam się do pana generała jako prezesa rady ministrów z jak najserdeczniejszą prośbą o łaskawe przyjęcie mojego szczerego, z głębi radosnego serca płynącego podziękowania za zaszczytne odznaczenie mnie brązowym Krzyżem Zasługi. Chociaż jestem bezrobotny, a mając na utrzymaniu średnią rodzinę i nieraz brak w domu kawałka chleba, bo pracuję w roku zaledwie 4 do 5 miesięcy, to pomimo tak ciężkich warunków życiowych poświęcam wszystko na co tylko zdobyć się mogę, aby jak najwierniej pracować dla dobra drogiej i ukochanej ojczyzny. Przeto z wielką radością przyjąłem nagrodę, jaką mi państwo za moją pracę społeczną dało, tym radośniej, że jako bezrobotny, jako parias się tego zaszczytu nie spodziewałem. I ten doniosły fakt świadczy, że nie potrzeba być na wysokim postawionym stanowisku, ale na wet na bardzo skromnym posterunku można bardzo ofiarnie dla Ojczyzny pracować. Ojczyzna wszystko wynagrodzi. Wobec tego poczuwam się do milego obowiązku złożenia Ci, szlachetny panie generale, szczerze i serdecznie podziękowanie za wielki zaszczyt, którego dostąpiłem w dniu Święta Niepodległości i zarazem słubuję czcigodny panie premierze, że ja, biedny bezrobotny zawsze i z całych moich sił wiernie Ojczyźnie drogą na każdym posterunku życelowym służyć będę. Upraszam jak najprzejmiej pana generała o łaskawe przyjęcie wyrazów najgłębszego poważania, czci i wdzięczności”.

Następuje podpis.

Taka rzecz, która w ustach człowieka dobrze utytułowanego

brzmiałaby tak normalnie, tu nabiera specjalnej wagi i rodzi przekonanie, że jednak ludziom trzeba nietylko uposażenia, tego chleba, lecz potrzeba im także pewnych podnieć do pracy i podziękowania za tę pracę i że jest to rzecz bardzo ważna. Ośmielam się odczytać jeszcze

DRUGI LIST,

pisany przez ukraińca:

„Świełnemu wielmożnemu uszanownemu prezydium ukłonił się pod pisany zasylam szczerze i serdecznie podziękowanie za odznaczenie mnie Krzyżem Zasługi w dniu, wielkim, pamiętnym 11-go Listopada, w dniu odrodzenia państwa polskiego. Niech Wszzechmoony Stwórca nieba i ziemi ześle Wam z wysokich niebios szczęścia, zdrowia i najlepszego powodzenia. Wam i Waszej uszanowanej rodzinie, sto lat szczęśliwego pożycia. Niech żyje Rzeczpospolita Polska, niech żyje, niech żyje, niech żyje. Niech będą potępion wszelki nieprzyjaciel państwa polskiego, co z szczerzego serca zasylam”.

Następuje podpis.

Ośmieliłem się wysokiej komisji zająć czas odczytaniem tych listów, jako dowodu, że plewy trosk życia codziennego odpadają, i że ludzie, którzy mają być dziś w ciężkiej sytuacji z czasem o tym zapomną, ale pamięć o tym, że państwo uznało ich pracę, przejdzie na ich dzieci. Bardzobym włąć prosił, ażeby komisja, oceniając to, raczyła zatwierdzić ten projekt ustawy.

Po dalszej dyskusji, w której dyr. Paczowski udzielał wyjaśnień, komisja przyjęła projekt ustawy bez zmian.

(Dokończenie na str. 3).

Ludzie, którzy żyją z wojny

LIZBONA, w grudniu.

Mieszkając w hotelach miast zachodnio-europejskich, a umiając przy tym patrzeć, można bez trudu wyłowić z hotelowych hallów, wind, restauracji, barów czy kawiarni zupełnie nowy typ gościa, specyficzny dla atmosfery niepokoju, rewolt i wojen. Spotkamy go ną pewno w berlińskim „Edenie“, czy „Adlonie“, paryskim „Louvrze“, rotterdamskim „Weimarrze“, w luksusowych hotelach Biarritz, St. Jean de Luz, w marsylskim „Grand Hotelu“, w barcelońskim „Majesticu“, w walencjańskiej „Victorii“ czy po „drugiej“ stronie w „Grand Hotelu“ Salamanki czy „Andaluza - Palace“ Sewilli, czy wreszcie w liubońskim „Avizie“ lub „Avenida - Palace“.

Czym się wyróżnia, jak go poznać?

Niema na to żadnego przepisu, żadnych znaków szczególnych, któreby wołały, że właśnie ten gość nie jest... gościem zwykłym, że nie jest ani turystą, ani handlowcem, czy bankierem, ani dyplomata, czy „latającym reporterem“, chociaż wiele, bardzo wiele razy właśnie nosi na sobie „skórke“ któregoś z tych ludzi. Ze jednak jest tylko „ucharakteryzowany“, to już odgaduje się raczej intuicją, a potem — obserwując go uważnie, dojdiesz do wniosku, że intuicja — to wielka rzecz...

Ten nowy gość hotelowy, ten pan starannie, ale spokojnie odziany, właściciel eleganckich waliz, których z reguły nie zamyka, tak, że sprzątając numer pokojówka może bez trudu przekonać się, jaka jest ich zawartość, ten pan, prawie nigdy nie targujący się o cenę hotelowego pokoju, ten pan cier-

pliwie godzinami wysiadujący w hotelowych hallach, chętnie, ba — skwapliwie zawierający znajomości z każdym, kto nawinie się pod rękę, ten pan w restauracji hotelowej czy barze, w windzie czy czytelniku zawsze jadałkowo uprzejmy, to albo... handlarz bronią, albo... „obserwator“.

Odróżnić jednego od drugiego stosunkowo łatwo. Pierwszy jest z reguły bardziej zajęty, więcej odwiedza go w hotelu klientów, częściej zamawia dla nich i dla siebie wystawne śniadania, czy obiady, godzinami w hotelowym barze, w klubach dymu tytoniowego, przy whisky, czy aperitiwach pertraktuje, targuje się, broni, to znów naciera, ze znanstwem i niekłą maną sympatią opowiada o zaletach swego towaru. Czasami, przez dymną zasłonę, przez stuk szkła, przez zwiewne melodie walców wiedeńskich, sączące się z ukrytego gdzieś głośnika radiowego, przedrze się do naszych uszu strzęp rozmowy, jakiś fragment o pociskach, które: „...bez trudu przebijają 20-milimetry pan-cerz i eksplodują wewnątrz czołgu z taką siłą, że nikt z za-

logi nie wyjdzie cały!“, to znów o samoczynnych wyrzutnikach bombowych, to o kapitalnie synchronizowanych... karabinach maszynowych.

Jeśli zaintrygowani, żądni konfrontacji swych domysłów z rzeczywistością, zapytamy portiera hotelowego, kto jest ten miły, sznakowaty pan, pulchny i dziecięco niewinnie wpatrzony w kanały Rotterdamu, czy palmy Lizbony, rozlokowane za oknami baru, usłyszmy, że to poprostu p. X, handlowiec, czy p. Y, inżynier. I ani słowa o Vickersie, o Skodzie, o Kruppie, Schneider-Creuset, Zbrojówce, Boforsie.

Drugi ma więcej czasu i więcej sprężystości w ruchach. Możliwy nawet zaryzykować twierdzenie, że to musi być wojskowy ten pan, prowadzący w hotelu żywot beztrudnego turysty czy rentiera, od czasu do czasu tylko wyjeżdżającego „w teren“, aby zobaczyć... śliczny kościółek romański, rzymskie

akwedukty, arabski meczet, ruiny osiedla Gallów czy inną jakąś osobliwość. Przywozi zwykle z tych podróży jakieś paku neczki, jakieś drobnostki, które w tajemniczy sposób tego samego dnia znikają z hotelu i napróżno szukać ich w walizkach pogodnego turysty. Czy istotnie zachwycał się romańskim stylem, czy wzruszały go wieki spoglądające z nieskalanie pięknych luków akweduktów? Wpatrywał się istotnie w piękną budowlę minionego imperium, ale tylko dlatego, że właśnie w tym momencie nad hiszpańskim „pueblo“ przelatywał klucz „bombowców“, czy eskadra „myśliwców“. Patrzył na nie przez wizjer „Leica“. Tym samym wizjerem lustrował nie tyle romański kościółek, ile gotujący się do akcji w jego cieniu... dywizjon czołgów.

Wracał potem do swego hotelu spokojny, onanowany, można zaryzykować twierdzenie,

HYGIENA PRZEDWszystKIM

Tylko proszki z „Kogutkiem“ w higienicznych torebkach wykonywane są maszynowo bez dotyku rąk ludzkich — one też dają gwarancję całkowitej higieny.

że nawet znudzony. Oficer sztubu? Gdzieżby tu Literat, zbierający materiał do pasjonującego romansu, który będzie rozgrywał się na tle hiszpańskiej tragedii, dziełnikarz, kolekcjonujący fragmenty do sensacyjnych reportaży, turysta, dla którego w świecie, mniej-szym od pomarańczy, ostatecznie tylko Hiszpania może być odrobinę interesująca.

Pierwszy odkrywa przybliżenie tylko w specjalnych wypadkach, przy konkretnych transakcjach, drugi — nigdy. Trzeba uważnie im się przyglądać, bacznie kontrolować, aby upewnić się, że ci ludzie żyjący niby bohaterowie romansów filmowych, bez kłopotów pieniężnych, z pełnowartościowymi książeczkami czekowymi w kieszeniach, to nie zwykli ludzie, a handlarze i chępcy śmierci. Do niedawna było ich pełno na półwyspie Pirenejskim i wszędzie tam, gdzie tym półwyspem bardziej „konkretnie“ interesowano się. Dzisiaj — trochę odtałaja. Płomień wojenny w Hiszpanii przyciąga, tłumy go zima, zato trzaska ku górze na Dalekim Wschodzie...

ARGUS.

Gęsi, ratujące Niemcy od głodu

Przywozi się je z Polski i poddaje forsownemu tuczeniu

Berlin, w grudniu.

Spotkaliśmy się w t. zw. „Gänsemästerei“ (tuczalnie gęsi) w Neutrebbin. Jest to dzielnica Niemiec, w której znajduje się większość tego rodzaju

specjalnych zakładów. W dorzeczach bowiem Warty i Odry znajduje się ich 126, poczynając od niewielkich, obliczonych na 1.000 — 15.000 sztuk dziennie, a kończąc na dużych zakładach, gdzie pada codziennie „pod nożem kęsa“ do 20 tysięcy gąsek.

Muszę przyznać, że gęśka wyglądała doskonale. Znacznie lepiej, niż tam na łączce pod Kościerzyną, gdy skubała sobie trawę pod niedbałym okiem Janka Wójcika. Te dwa miesiące spędzone „w salonie kosmetycznym“, prowadzonym przez specjalistę, przy obfitym pożywieniu i prawie absolutnym braku ruchu, zaokrągliły jej kształty i wypełniły poszycie. Znajdowała się w licznym towarzystwie innych gęsi. Okazuje się, że prawie 75 proc. sprowadzanych do Niemiec żywych gęsi pochodzi z Polski.

Jak oświadczył dziennikarzom zagranicznym, zwiedzającym pod egidą „Reichsnährstand“ (państwowego urzędu żywienia) zakłady tuczenia i uboju gęsi, traktat wersalski przez odebranie Niemcom dzielnicy poznańskiej pozbawił je gęsi. Przed tym mieli własne, obecnie muszą je sprowadzać. Coprawda płacą za nie w innych towarach, które możeby inaczej nie trafiły na rynek polski. Nie przeszkadza jednak to wysunięciu jeszcze raz argumentu o „niemieckiej krzywdzie“.

Gęsi zagraniczne po przejściu kwarantanny są przez dwa miesiące poddawane forsownemu tuczeniu. Przeważnie kartoflami. Po tym idą po noż. Aby jednak umożliwić spożywanie tego przysmaku wszystkim, na wet uboższymi warstwom, urządzono w miastach szereg miniaturowych rzeźni gęsi, gdzie umiejętnie dzieli się je na różne części i sprzedaje oddzielnie w kawałkach. Można więc kupić tam tylko pierś, lub podróbki, czy też samą wątróbkę. Na co kogo stać.

Cena zabitej gęsi w detalu kalkuluje się około 1.30 mk. za funt. Przeciętna waga 10 — 12 funtów. Zagraniczna gęś zaraz po nadejściu do Niemiec kosztuje przeciętnie 5 marek, po tuczeniu sprzedawana jest przez hurtownika za 10 — 11 marek. Krew idzie na karmienie trzody. Pierze do specjalnej fabryki, gdzie po wypraniu poddane są one sortowaniu w specjalnych maszynach „dmuchających“. Im lżejsze piórko, tym dalej jest ono wydmuchane. — W ten sposób puch układa się najdalej, a duże piórka ze skrzydeł najbliższej. Tego rodzaju sortowanie jest bardzo sprawne i nie wymaga pracy ludzkiej.

Ponieważ pierze wogóle Niemcy mają bardzo mało, gdyż tylko jedna trzecia zapotrzebowania pokrywana jest z własnych źródeł, więc sprowadza się ich dużo z różnych

stron świata. W jednej z fabryk widziałem belę oznaczoną gwiazdą sowiecką, pochodzącą z Odessy, widziałem pierze serbskie i tureckie, a nawet prasowane pierze chińskie i japońskie.

Niemcy potrzebują dużo pierza i puchu, gdyż lubią spać pod pierzynami, nie uznając tak popularnych w krajach angielskich kołder wełnianych. Ponieważ przemysł tuczenia gęsi jest ściśle związany z przemysłem przerabiania pierza, więc oba są skoncentrowane w tej samej dzielnicy. Przy niewielkich gospodarstwach rolnych tworzą one dodatkowy drobny przemysł włościański, a obok tego znajdują się poważniejsze zakłady o masowej produkcji w obu zakresach.

Jeżeli obliczymy z grubszą, okaże się, że zarobek na tuczeniu wynosi około 5 marek na sztuce przez okres dwóch miesięcy. Ponieważ tuczenie przypada na okres, kiedy praccy w polu jest już bardzo mało, więc dla gospodarstw włościańskich stanowi to bardzo pożyteczne i niezłe źródło dochodu i daje możliwość lepszego zbytu kartofli.

Dla Niemiec ważne jest tuczenie gęsi, gdyż na tym się zarabia i daje możliwość osiągnięcia dodatkowych zarobków rolnikom, to też rząd niemiecki bardzo chętnie sprowadza żywe gęsi, natomiast sprzeciwia się sprowadzaniu drobiu bitego

JUŻ WKRÓTCE!

**KSIAŻE
i ŻEBRAK**

Wielka Maska Turcja
ERROL FLYNN
CLAUDE RAINS - HENRY
STEPHENSON - BARTON MACLANE
BRACIA
BLIZNIACY MAUCH
BILLY I BOBBY

NAJWSPANIALSZY
PROGRAM
ŚWIĄTECZNY
KINA „RIALTO”

SCYPION AFRYKAŃSKI

Największy film świata, zrealizowany kosztem 30 MILIONÓW LIRÓW

Wypadek samochodowy angielskiej pary królewskiej

LONDYN, 16 grudnia. (PAT.)

Samochód, którym królewska para brytyjska wracała dziś z teatru, uderzony został z tyłu przez mały wóz na Trafalgar Square. Zderzenie było lekkie.

Nikt szwanku nie odniósł.

Straty materialne są b. małe.

Dr. Kruk aresztowany Rewizja u niezależnych socjalistów w stolicy

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Władze śledcze dokonały rewizji w mieszkaniu przywódcy niezależnych socjalistów dr. Józefa Kruka (Długa 39). Rewizja trwała kilka godzin.

Równocześnie dokonano rewizji u innych działaczy z pośród socjalistów niezależnych, mianowicie u Jakuba Segala (Pawia 39), pracownika rzeźni miejskiej M. Rudego i u J. Erlicha. Wszystkich czterech działaczy osadzono w więzieniu śledczym.

Rewizje odbyły się z polecenia prokuratora.

Mokro, zimno?

NIVEA

Wzmocni skórę!

Order na marynarce zdradzonego męża

(Dokończenie)
brnym Krzyżem Zasługi. Wywołało to ogólne zdziwienie, gdyż nikt nie mógł się domyśleć, za co nadane zostało to odznaczenie. Okazało się, że jeden z miejscowych wielkoroślaków, bawiąc w tej miejscowości, zabił gluszcza...

P. PREMIER SKŁADKOWSKI: Co pan się na mnie patrzy? (Wesołość)

P. SZYMANOWSKI: Nie jestem myśliwym...

P. PREMIER SKŁADKOWSKI: Widać to, bo kiepsko pan opowiada.

P. SZYMANOWSKI: Jednak mam respekt dla myśliwych, szczególnie gdy są nimi wysoko postawione osoby. Jednakże niektórym dygnitarzom, którzy jadą na polowanie samochodem i wracają samochodem, wydaje się, że już poznali teren i duszę zamieszkałej na nim ludności i

że mogą już rządzić tak, jak właśnie rządzą. Przy takim systemie masowego odznaczenia, ustanówmy jakieś może odznaczenia towarzyskie, czy inne, lecz...

„Ja będę pilnował porządku...”

P. PREMIER SKŁADKOWSKI: Panie pośle protestuję przeciw temu.

Sejm uchwalił 4 ustawy w brzmieniu, przyjętym przez komisję

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Na wczorajszym posiedzeniu sejm uchwalił 4 ustawy o pożyczce zapłaconej i o zmianie warunków dzierżawy monopolu za-

MARSZAŁEK CAR: Panie premierze, pan pozwoli, że ja będę pilnował porządku obrad w tej izbie.

P. PREMIER SKŁADKOWSKI: To jest obniżanie odznaczeń państwowych.

MARSZAŁEK (do p. premiera): Panie premierze, a miły nasz kolego i pośle! Niech pan pozwoli zachować porządek obrad w tej izbie, której pan jest

członkiem. (do p. Szymanowskiego): Panie pośle, proszę kontynuować przemówienie w tonie spokojniejszym i poważniejszym

W dalszym ciągu swoich wywodów pos. Szymanowski w projektowanej ustawie wyraża obawę, że odznaczenia te będą w wielu wypadkach nadawane według jakiegoś „widzimisie” — (przerwywania w izbie i głosy: „bzdury”) i oświadcza wreszcie, że będzie głosował przeciwko ustawie.

POS. KS. LUBELSKI: Pan premier uzasadniając w komisji projekt tej ustawy miał niewątpliwie jak najbardziej szlachetne zamiary.

Bez entuzjazmu u urzędników

Ale w imię prawdy muszę stwierdzić, że projekt tego medalu nie wzbudził entuzjazmu w sferach urzędniczych. Bardziej by ich ucieszyło, gdyby został zniesiony dekret emerytalny z r. 1935, gdyby została zniesiona społeczna ustawa uposażeniowa z r. 1934, gdyby zmieniono pragmatykę służbową, gdyby został zniesiony podatek specjalny.

Znając dobre zamiary p. premiera, proszę, aby rząd, któremu on przewodniczy, przeprowadził zmiany tych stosunków w duchu sprawiedliwości społecznej (oklaski).

Następny mówca POS. HOFERMAN również wskazuje na zagadnienie stałości i pewności urzędnika w jego pracy, sprawy zabezpieczenia urzędnika na wypadek zwolnienia. Omawianego medalu mówca nie uważa za od znaczenie, lecz zwykłą odznakę, którą otrzymują wszyscy.

Order dla robotników

POS. WYMYSŁOWSKI zaznacza m. in., że jeżeli daje się urzędnikom odznaczenia za pracę dla państwa, to powinno się dać je również robotnikom.

PREMIER SKŁADKOWSKI: 22.000 odznaczeń dałem w ostatnim roku.

POS. WYMYSŁOWSKI: Urzędnik niższej kategorii nie chce mieć odznaczenia, z którym pójdzie pod kościół, ale chce mieć takie warunki, żeby mógł odpowiednio żyć i utrzymać rodzinę.

POS. PACHOLCZYK porusza sprawę przeprowadzenia śledztwa w razie popełnienia przestępstwa, i pozbawiania wolności urzędników, następnie uniewinnianych.

MARSZAŁEK przywołuje mówcę do rzeczy i zwraca uwagę, żeby nie posługiwał się przygotowanym skryptem, ponieważ w myśl art. 73 regulaminu skryptem można posługiwać się tylko po przednim porozumieniu się z marszałkiem.

W głosowaniu sejm przyjął ustawę w drugim i trzecim czytaniu w brzmieniu zaproponowanym przez komisję.

Kiedy można eksmitować bezrobotnych

Komisja prawnicza przyjęła projekt ustawy o przedłużeniu obniżki komornego i zmianach ustawy o ochronie lokatorów

WARSZAWA, 16.12. (PAT) — Komisja prawnicza sejm pod przewodnictwem wicemarszałka Podolskiego obradowała dziś w dalszym ciągu nad projektem ustawy o obniżeniu komornego i zmianie ustawy o ochronie lokatorów.

Posiedzenie zaczęło się od dyskusji nad poprawką p. Holyńskiego, zmierzającą do wyjęcia z pod ochrony lokatorów t. zw. mieszkań rodzinnych, albo robotniczych przy kopalniach i fabrykach.

W wyniku dyskusji poprawka proponowana przez p. Holyńskiego upadła.

Przystąpiono do dyskusji nad poprawką referenta, aby mieszkania, zajmowane przez cudzoziemców były wyjęte z pod ochrony lokatorów.

P. Sommerstein zwraca uwagę, że nie należy wprowadzać do ustawy takiego przepisu, bez uprzedniego porozumienia się z MSZ.

Poprawka ta przeszła.

Przewodniczący i wicemarszałek Podolski zgłosił poprawkę do art. 5, by w sprawie mieszkań 3-pokojowych, dla których termin ochrony upływa z dniem 30 czerwca 1940 roku — dać upoważnienie radzie ministrów do przedłużenia tego terminu, podobnie jak to ma miejsce w stosunku do mieszkań 2 i 1-pokojowych.

Za stanowiskiem p. wicemarszałka Podolskiego wypowiedzieli się zdecydowanie pp. Holyński, Gauza, Kroczy i wiceminister sprawiedliwości Chelmoński.

Poprawka p. wicemarszałka Podolskiego została przyjęta.

P. Sommerstein, wypowiadając się za poprawką p. wicemarszałka Podolskiego zgłosił jako wniosek

mniejszości poprawkę, żeby wszystkim 3-pokojowym mieszkańcom przedłużyć termin o rok, niezależnie od poprawki p. wicemarszałka Podolskiego.

Kiedy traci moc odroczenie eksmisji

W dyskusji nad art. 16 p. Sommerstein wnosi, ażeby odroczenie eksmisji traciło moc tylko wtedy, jeśli dochód uzyskiwany przez bezrobotnego z podnajmowania całości lub części lokalu, osiągał wysokość niezbędną dla jego utrzymania.

Po dłuższej wymianie zdań przyjęto sformułowanie tej poprawki zaproponowane przez wiceministra Chelmońskiego, ŻE ODROTCZENIE EKSMISJI TRACI MOC WTEDY, jeśli bezrobotny podnajmuje część lub całość mieszkania, a uży-

skanego z podnajmu czynszu nie niszcza wynajmującemu.

Przyjęto również poprawkę p. Zakrockiego, że odroczenie eksmisji traci moc wtedy, jeśli lokator nie przyjmie innego niezbędnego mieszkania dostarczonego mu.

Co do art. 17 przyjęto poprawkę sprawozdawcy do ust. (1), że eksmisja następuje, jeśli lokator utracił prawo korzystania z moratorium a zarazem dopuścił się nieplacenia czynszu względnie rat.

Na zasadzie retorsji

Przystąpiono do art. 3 projektu ustawy. P. Holyński wskazał na różnice, zachodzące między przepisem tego artykułu a uprzednim dekretem co do lokali przemysłowych i handlowych i zaproponował, aby artykuł ten uzupełnić przepisem, iż eksmisja z lokali przemysłowo-

handlowych może nastąpić, jeśli koszt inwestycji włożonych przez lokatora zostanie mu zwrócony przez wynajmującego.

Po wyjaśnieniach rządu propozycje p. Holyńskiego nie zostały przyjęte i artykuł ten przeszedł w brzmieniu rządowym.

Jeszcze raz przedyskutowano poprawkę, dotyczącą wyjęcia cudzoziemców z pod ochrony lokatorów. W rezultacie ustalono przepis, upoważniający radę ministrów do wyłączenia z pod ochrony lokatorów cudzoziemców na zasadzie retorsji.

W ostatecznym głosowaniu komisja przyjęła projekt rządowy wraz ze zmianami uchwalonymi w toku obrad. Tytuł ustawy został zmieniony na „Ustawa o przedłużeniu obniżenia komornego i zmianach ustawy o ochronie lokatorów”.

Na sarkofagu ś. p. Prezydenta Narutowicza złożył wieniec Marszałek Śmigły-Rydz

WARSZAWA, 16 grudnia. — W czwartek, dnia 16 grudnia, jako w 15-tą rocznicę śmierci pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej ś. p. Gabriela Narutowicza zostało odprawione uroczyste nabożeństwo żałobne w katedrze św. Jana, które w zastępstwie chorego J. E. ks. kardynała Kakowskiego, odprawił J. E. arcyb. Gall.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej nie mógł wziąć osobiście u-

działu w nabożeństwie.

W nabożeństwie wzięli udział: Marszałek Polski Śmigły-Rydz, prezes rady ministrów gen. Sławoj - Składkowski, marszałkowie: senatu — Prystor i sejm — Car, prezesi Sądu Najwyższego, Najwyższej Izby Kontroli Państwa, Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Najwyższego Trybunału Kompetencyjnego, wicemarszałkowie senatu i

sejmu, inspektorowie armii, podsekretarze stanu, rektorzy wyższych uczelni w Warszawie, prezesi banków państwowych, senatorowie i posłowie oraz wyżsi urzędnicy władz centralnych.

Pan Marszałek Polski Śmigły - Rydz w imieniu p. Prezydenta Rzeczypospolitej po nabożeństwie złożył wieniec na sarkofagu ś. p. Prezydenta Gabriela Narutowicza, znajdującym się w krypcie pod katedrą.

21 osób skazano na areszt za pikietowanie sklepów żydowskich

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Z poszczególnych miejscowości na prowincji otrzymujemy wiadomości o zwalczaniu przez władze administracyjne akcji antysemickiej.

Starostwo grodzkie w Krakowie za pikietowanie sklepów żydowskich oraz nielegalne kol-

portowanie ulotek antysemickich skazało 20 osób na 3 dni aresztu, a jedną osobę na tydzień aresztu.

W Mogilnie w Poznańskim władze administracyjne usunęły wywieszzone na ulicach transparenty z napisem: „Nie kupuj u żyda”.

Protest 944 profesorów

NOWY JORK, 16 grudnia. — (ŻAT.) — W imieniu 944 profesorów ze 110 uniwersytetów amerykańska sekcja międzynarodowej ligi swobód akademickich wystosowała do ministra W. R. i O. P. prof. Świętosławskiego list z apelem o zniesienie systemu odrębnych ławek na wyższych uczelniach w Polsce.

Dewocjonalia i przedmioty kultu nie będą wytwarzane przez osoby innego wyznania

WARSZAWA, 16.12. (PAT) W dniu dzisiejszym komisja go spodarcza senatu rozpatrzyła projekt ustawy o wytwarzaniu i handlu dewocjonaliami i przedmiotami kultu religijnego.

Komisja na wniosek sprawozdawcy sen. Zbierskiego skreśliła z projektu ustawy posta-

nowienie art. 5, umożliwiające wytwarzanie na eksport dewocjonalii i przedmiotów kultu przez osoby innego wyznania, a na wniosek sen. Trockenheima przyjęła poprawkę, przedłużając okres likwidacji zakładów sprzedaży, tak jak i wytwórci do 2 lat

Bombardowanie „Panay” nie było przypadkiem

Japończycy widzieli sztandar amerykański, powiewający na kanonierce

WASZYNGTON, 16.12. (PAT). Sekretarz stanu Hull podał do wiadomości, iż raporty urzędu we stwierdzają, że japońskie okręty wojenne ostrzeliwały z karabinów maszynowych kanonierkę „Panay” już po bombardowaniu jej przez samoloty japońskie.

Informacja ta przesłana została ambasadorowi amerykańskiemu w Tokio, celem zakomunikowania jej ministrowi spraw zegr., jako uzupełnienie faktów przedstawionych już w nocie oficjalnej w sprawie bombardowania „Panay”.

Według oświadczenia wyższych urzędników departamentu stanu zostało stwierdzone, że gdy pozostali przy życiu pasażerowie kanonierki „Panay” ratowali się na małych łodziach, samoloty japońskie ostrzeliwały ich z niewielkiej wysokości, raniąc dwie osoby.

Dodają tu również, że urzędowe informacje departamentu stanu potwierdzają, iż przed zatonięciem „Panay” zbliżyły się do kanonierki dwie japońskie wojskowe łodzie motorowe, ostrzeliwując również „Panay”.

Kilku japończyków weszło na pokład kanonierki, gdzie po zostawieniu około 5 minut, aczkolwiek powiewająca flaga amerykańska była łatwo widzialna.

Według Hulla wiadomość ta czyni incydent z „Panay” o wiele poważniejszym, niż to wydawało się z początku.

Sekretarz stanu oczekuje wciąż odpowiedzi rządu japońskiego na wysłany we wtorek protest formalny.

LONDYN, 16.12. (PAT). Zgodnie z danym przyrzeczeniem ukarania oficerów, odpowiedzialnych za bombardowanie kanonierki amerykańskiej „Panay”, rząd japoński odwołał szefa operacji powietrznych kontradmirała Mutsumani, który zostanie zwolniony ze swego stanowiska.

Władze wojskowe pośpiesznie wysłały na miejsce starcia duży oddział wojskowy, wyposażony w karabiny maszynowe, samochody pancerne i polową radiostację. Nad teren walk udały się także samoloty wojskowe.

Krwawa bitwa między arabami i wojskiem

Sierżant zabity w czasie walki. — Oficer i kilku szeregowych w niewoli u terrorystów

JEROZOLIMA, 15.12. (ZAT). Palestyna stoi dziś pod znakiem niezwyklej bitwy, rozgrywanej się w górach Akko między olbrzymią bandą terrorystów arabskich a wojskiem i policją.

Jest to prawdopodobnie największe starcie między wojskiem a terrorystami arabskimi od czasu wybuchu rozruchów palestyńskich w kwietniu 1936.

Do starcia doszło w następujących okolicznościach:

Ekspedycja policyjna w asyście niewielkiego oddziału wojskowego udała się w góry Akko, dokąd prowadziły ślady terrorystów, którzy w tych dniach zamordowali muchtara wsi arabskiej Samia na północy Palestyny, nazwiskiem Sahatma Submatta.

W górach ekspedycja niespodzianie natknęła się na bandę terrorystów, złożoną z najmniej 600 uzbrojonych arabsów.

Terrorysty spotkali ekspedycję policyjno-wojskową gestym ogniem karabinowym.

Liczebna przewaga bandy była tak wielka, że od pierwszej chwili położenie ekspedycji było w najwyższym stopniu zagrożone.

Tylko część ekspedycji zdołała jeszcze w czas wycofać się z pola. Jeden sierżant został w starciu zabity. Resztę ekspedycji, złożoną z oficera i kilku szeregowych, banda osaczyła i wzięła do niewoli. Los jeńców budzi niepokój.

Władze wojskowe pośpiesznie wysłały na miejsce starcia duży oddział wojskowy, wyposażony w karabiny maszynowe, samochody pancerne i polową radiostację. Nad teren walk udały się także samoloty wojskowe.

Władze wojskowe pośpiesznie wysłały na miejsce starcia duży oddział wojskowy, wyposażony w karabiny maszynowe, samochody pancerne i polową radiostację. Nad teren walk udały się także samoloty wojskowe.

Przemówienie p. Prezydenta Rzplitej

o pomocy zimowej dla dorosłych i gwiazdce dla dzieci

WARSZAWA, 16.12. (PAT) — W dn. 16 b. m. p. Prezydent Rzplitej wygłosił przez radio następujące przemówienie:

Po raz drugi zaniera głos w sprawie opieki nad człowiekiem pracy w Polsce. Sprawa ta dotyczy zarówno teraźniejszości jak i przyszłości naszego narodu i państwa.

Od chwili odzyskania niepodległości weszło w życie około 8 i pół miliona nowych obywateli. To wielki czynnik napawający nas radością i dumą, stanowi on bowiem

o wieczności narodu i jego wspólnego domu — państwa. Lecz radość tę chwilami przesłania nam smutek. Smutek, gdy urasta świadomość, że nie wszyscy obywatele stoją przy swoich warsztatach pracy, że czterysta tysięcy rodzin próżno czeka na swoich żywicieli, którzy z dnia na dzień z pustymi rękami wracają z wędrowki za pracą; że jak wykazują statystyki — około 800,000 dzieci czeka na opiekę społeczną, patrząc w oczy bezsilnych rodziców.

Te żywe cyfry niech same przemówią do serc waszych, ja apeluję do waszego rozumu społecznego, narodowego, który podpowie wam, że nie wolno przejść obojętnie nad zagadnieniem włączenia owych setek tysięcy istot ludzkich do wspólnoty pracującej, że nie wolno beczynnie przyglądać się warunkom, w jakich wyrasta dziecko polskie, dziecko, które u nas stanowi ogromny procent ogółu ludności, dziecko, przyszły obywatel, przyszła ostoja państwa. Należy mu

zabezpieczyć opiekę, szkołę i radość życia aż do chwili, gdy w zdrowiu fizycznym i moralnym samo zacznie tworzyć dalsze wartości społeczne i pracą wykucwać doorość i moc ojczyzny.

Mroz szybkoim krokiem zbliża się ku nam. Zajrzyjcie do domostw bezrobotnych, a rzeczywistość sama wam podpowie, co czynić macie. Spójrzyjcie na kalendarz. Grudzień. Za kilka dni zasiądziemy do wieczerzy wigilijnej. Zapalimy choinki, a dzieci zajrzą, co im też dobry anioł przyniósł, czy aby wszystkim dzieciom coś przyniósł? czy aby wszystkim kich obdzilił? Tak, powinniśmy odpowiedzieć wszystkim, bo tym dobrym aniołem jest przeciw społeczeństwo całe.

Osiemset tysięcy dzieci objąć winna w bieżącym roku opieka społeczna, opieka powszechna, w której nikogo z nas braknąć nie może.

W tej chwili, na grudzień hasłem jest: „POMOC DOROSŁYM — GWIAZDKA DZIECIOM”.

Jak nie myliło mnie wycucie w roku ubiegłym, tak i w tym roku nie omylił się, jeżeli wyrażę głęboką wiarę w zdrowy instynkt, serce i rozum społeczny obywateli Rzeczypospolitej.

Lansbury o Polsce

Były przywódca Labour Party u ministra Schmidta

WIENIĘ, 16.XII. (PAT) — Dziś przybył do Wiednia z Warszawy b. przywódca labour party Lansbury, który przyjęty został przez sekretarza stanu spr. zagr. Schmidta. Konferencja miała

charakter informacyjny. — Lansbury interesował się ustrojem stanowym Austrii oraz sprawami gospodarczymi.

Na zapytanie korespondenta PAT'a o wrażenie z Polski, Lansbury odparł, że jest niezmiernie

zadowolony z przebiegu rozmów z polskimi mężami stanu, których celem i dążeniem jest utrzymanie pokoju w Europie.

Dr. Baumann prezydentem Szwajcarii

Wiceprezydentem wybrany został Filip Etter

BERN, 16.12. (PAT). Szwajcarskie zgromadzenie związkowe dokonało dziś wyboru prezydenta na r. 1938, 155 głosów na 181 ważnych padło na dotychczasowego wiceprzewodniczącego rady związkowej, dr. Johanna Baumann. Wiceprezydentem został wybrany

148 głosami radca związkowy Filip Etter.

Dr. Baumann od czterech lat jest członkiem rady i do obecnej chwili kierował departamentem sprawiedliwości i poli-

cji. Jest on członkiem partii demokratycznej. Nowo wybrany wiceprezydent należy do partii konserwatywno-katolickiej i jako członek rady związkowej kierował dotąd departamentem spraw wewnętrznych.

Znów wykryto arsenal „Csaru”

pełen karabinów maszynowych, granatów i amunicji

PARYŻ, 16.12. (PAT) — Władze bezpieczeństwa wykryły w piwnicy domu na Boulevard Courcelles liczną zamkniętą skrzynię.

Pięć skrzyń zawierało od 30 do

150 kg. materiałów wybuchowych każda. Dwadzieścia dalszych wypełnionych było granatami, podobnymi do tych, które wykryto w łasku Fontainebleau, po 32 granaty w skrzyni.

Jedna waliza zawierała karabin maszynowy z nabojami.

Ogółem znaleziono: sześć lekkich karabinów maszynowych Hotchkiss, 42 ręczne karabiny maszynowe pochodzenia włoskiego, 78 ręcznych karabinów maszynowych niemieckich, 43 strzelby myśliwskie, 643 taśmy z nabojami, 197,000 nabołów kalibru 9 mm., 6,300 nabołów myśliwskich, 7,000 nabołów kalibru 7 mm. oraz wiele innych nabo-

ków różnych kalibrów, 832 granaty 10 skrzyń prochu.

Dozorca domu został zaarrestowany. Jak się zdaje, należał on do organizacji „Csar”.

EUROPA
P. 4. 6. 8. 10

Wallace Beery
jako
„STARY PIJACZYNA”
w dramacie życiowym p. t.
„WIĘZY MIŁOŚCI”

Ceny miejsc na wszystkie seanse — od **80 gr.**

Zagadkowe zabójstwo wywiadowcy

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje.

Wczoraj o godz. 11 wiecz. na ul. Żórawiej zastrzelony został w zagadkowych okolicznościach wywiadowca urzędu śledczego Henryk Byk.

Jeden z przechodniów, mimowolny świadek zeznał, że widział trzech mężczyzn, którzy bezpośrednio po zastrzeleniu wywiadowcy uciekli w stronę Marszałkowskiej.

Stan zdrowia ks. Bernarda jest o wiele poważniejszy, niż doniesiono oficjalnie

LONDYN, 16.12. (PAT). — Ag. Reutersa donosi, że stan zdrowia ks. Bernarda, który niedawno uległ wypadkowi samochodowemu, jest poważniejszy, niż o tym donosiły biuletyny oficjalne.

Od dalszego rozwoju choro-

by ks. Bernard, ależ b. e. czy oczekiwany niebawem pólóg ks. Juliana odbędzie się w zamku królewskim, czy też w Amsterdamie, w szpitalu, gdzie czuwa ułoża chorego meża.

Polski przemysł włókienniczy na wystawie w Rzymie

RZYM, 16.12. (PAT) — Przybyła tu delegacja polskiego przemysłu włókienniczego, która podejmowana była na terenie wystawy włókienniczej przez władze partii fascystowskiej. Delegacja, która zwie-

Dając szybko na **POMOC ZIMOWĄ** zmniejszasz bezrobocie

CASINO Niedostępne ostatni DZIEŃ
Pocz. 4. 6. 8. 10

MARLENA DIETRICH
w arcydziele reż. LUBICZA
„ESKAPADA”

CENY ZNIŻONE **1.09**
na wszystkie seanse od **1 zł.**

Spory w P.A.L. co do wyboru nowych kandydatów

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Trudności, na jakie napotkała Polska Akademia Literatury przy wyborze swoich nowych członków, spowodowały konieczność zwołania nowego posiedzenia wyborczego. Odbędzie się ono w pierwszej połowie stycznia. Spór co do kandydatów trwa dotychczas.

„Nasz Głos”

Nowe pismo grupy
sjonistów

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Dowiadujemy się, że grupa sjonistów z „Momentu” przystępuje do wydawania w Warszawie dziennika pod tytułem „Nasz Głos” pod redakcją dr. Luslera.

Odebrany debet

WARSZAWA, 16.12. (PAT). Ministerstwo spraw wewnętrznych odebrało debet pocztowy niżej wymienionym drukom, zawierającym w swej treści cechy przestępstw, przewidzianych w kodeksie karnym, a mianow. czasopismu „Związek wiec”, wydawanemu w języku polskim w Toronto (Kanada), czasopismu „La juste parole” wydawanemu w języku francuskim w Paryżu, czasopismu „Sans Sene”, wydawanemu w języku francuskim w Paryżu, broszurze (katalogowi druków) p. t. „Sowieckije kniżnyje nowinki”, wydawanej w języku rosyjskim w Moskwie.

Statek zatonał między Kopenhagą a Gdynią

GDANSK, 16.12. (PAT). Duński statek żaglowo-motorowy „Allan” z ładunkiem złomu i śledzi utonął — jak donoszą „Danziger Neueste Nachrichten” — w czasie jazdy z Kopenhagi do Gdyni, w pobliżu Trelleborga z powodu silnej fali. Załoga wraz z kapitanem została uratowana przez statek szwedzki „Oswin”.

Pretendenci do milionowej schedy po Bukowcerze chcą się procesować z rządem francuskim

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:
„Duży ogłoszono w Polsce znalazło sprawę milionowej schedy po obywatelu polskim Bukowcerze, któremu rząd francuski zaskwestrował 12 milionów franków w złocie z tytułu pretensji o odszkodowanie wojenne.

Głód żelaza i stali w Rzeszy

Długa lista przedmiotów, których nie wolno sporządzać z tych metali

BERLIN, 16.12. (PAT). U rząd kontrolni obrotów żelazem i stalą wydał w porozumieniu z ministrem gospodarki zakaz sporządzania dla użytku krajowego szeregu przedmiotów z tych metali. Długa lista tych przedmiotów obejmuje: 1) metalowe instalacje kanalizacyjne, uliczne i drogowe, m. in. również słupy i znaki sygnalizacyjne;

2) różne konstrukcje budowlane, do których używano dotychczas żelaza i stali, jak garaże, budki strażnicze i telefoniczne, kioski uliczne, stacje

benzynowe, bramy, drzwi, żaluzje do okien i t. d.;

3) niektóre przedmioty, używane w gospodarstwie rolnym, np. słupy w stajniach i o-

borach, żłoby i podłogi;

4) wiele innych przedmiotów: pomniki, krzyże nagrobkowe i pamiątkowe, tablice pamiątkowe, plakietki, szyldy, różne przedmioty, używane w ogrodnictwie i gospodarstwie domowym.

Instytucje i osoby zainteresowane zostały wezwane jednocześnie do używania w powyższych wypadkach krajowych surowców zastępczych.

Nie wolno również produkować z odlewów stalowych schodów, rusztów, stoisk do sztandarów, kandelabrow, studzien, kranów do pomp kolejowych, siatek do przechowywania bagażu i t. d. W wypadkach tych zaleca się używać kutego lub walcowanego. Wyjątki od powyższych zakazów dopuszczalne są ze względów użyteczności publicznej na podstawie przepisów budowlano-politycznych lub na podstawie specjalnych zezwoleń. Rozporządzenie wchodzi w życie z dn. 1 stycznia 1938 r.

Irlandia uznaje podbój Abisynii

Konflikt prawno-polityczny z Anglią

LONDYN, 16.XII (PAT). — Pewne zakłopotanie wywołała w brytyjskich kołach rządowych wiadomość, ogłoszona przez de Valerę, że nowy poseł Irlandii w Rzymie akredytowany będzie przy królu włoskim i cesarzu Etiopii.

W praktyce oznacza to uznanie przez Irlandię podboju Abisynii

DOKONANEGO PRZEZ WŁOCHY.

Według dotychczasowego prawa konstytucyjnego, w myśl statutu westminsterskiego, listy pełnomocne posłów wszystkich dominionów do obcych krajów są podpisywane przez króla W. Brytanii.

Listy pełnomocne nowego posła Irlandii w Rzymie winny być podpisane przez króla Jerzego

VI, ale powstaje konflikt prawno-polityczny, ponieważ W. Brytania dotąd odmawia uznania suwerenności włoskiej nad Abisynią.

Okazuje się, że de Valera nawet nie poinformował rządu brytyjskiego o swym zamiarze i dopiero obecnie sprawa ta będzie przedmiotem wymiany zdań między Londynem i Dublinem.

ZAPOBIEGA ODMROŻENIOM RAK — KREM PRAKATÓW „PERFEKTION”

Aresztowanie trzech kolejarzy

po wczorajszej katastrofie pod Łaskarzewem

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Donosiliśmy wczoraj o strasznej katastrofie kolejowej pod Łaskarzewem, odległym o 60 km. od Warszawy w stronę Dębli. Ofiarami katastrofy padli wyłącznie pracownicy kolejowi, obsługujący pociąg. Na miejscu ponosił śmierć hamulcowy J. Kłodziej. Bagażowy Stefan Strupczewski zmarł podczas przewożenia do Warszawy.

Stan zdrowia ofiar katastrofy jest bardzo groźny. Szereg osób ma połamane ręce i nogi oraz doznało poważnych wewnętrznych obrażeń.

Wyniki śledztwa prowadzonego przez ministerstwo komunikacji, dyrekcję warszawskiej kolei okręg. i prokuratora sądu okręgowego w Siedlcach, nie są jeszcze ukończone.

Stwierdzono, że maszynista po

KOSZE GWIAZDKOWE
poleca
„VICTUAL”
PIOTRKOWSKA 64.

„Jednooki kat”
b. szef „czerezwyuczajki”
aresztowany

MOSKWA, 16.12. (PAT). — Rozeszła się pogłoska, że Jakub Peters, lotysz, t. zw. „jednooki kat”, członek centralnej komisji kontroli partyjnej od r. 1923, został aresztowany.

Peters jest starym bolszewikiem, członkiem wszechrosyjskiego centralnego komitetu wykonawczego od r. 1917. W latach 1918 i 1919 był członkiem kolegium „Czerezwyuczajki”, a przez pewien czas nawet jej szefem.

Książę Demidow
zmarł w nędzy

HELSENKI, 16.12. (Tel. wł.). Zmarł tutaj w szpitalu miejskim książę Aleksander Demidow, należący do nowszej arystokracji rosyjskiej i spokrewniony z Bonapartami. Przed wojną rodzina Demidowów, ks. de San Donato, posiadała ogromne majątki w byłej gubernii kijowskiej. Przebywający na emigracji w Finlandii ks. Demidow cierpiał taką nędzę, że musiał zarobkować, jako woźnica. Książę Demidow spadł nieszczęśliwie z wozu i doznał wstrząsu mózgu. Wkrótce po wypadku zmarł.

Salą Filharmonii
Narutowicza 20. Tel. 213-84.

Program: Beethoven: III Symfonia „Eroica”, Czajkowski: „Rok 1812” — uwertura, Karłowicz: Rapsodia Litewska oraz utwory wokalne Raveła, Czajkowskiego, Ladera, Weckerlina i innych. — Nabycia w Stow. „Kultur-Liga” Zachodnia 68, tel. 191-15, a w dzień koncertu przy kasie Filharmonii.

W niedzielę dnia 19 grudnia o godz. 12.30 pp. Wielki Koncert Symfoniczny
Dyrekcja: **Walerian BERDIAJEW**
wykonawcy: **ŁÓDZKA ORKIESTRA FILHARMONICZNA (60 osób)** śpiewaczka **Alina DERDYK** Warszawa.
— Bilety od 75 gr. do 2.50 zł. do nabycia w Stow. „Kultur-Liga” Zachodnia 68, tel. 191-15, a w dzień koncertu przy kasie Filharmonii.

Odroczony proces o ubezwłasnowolnienie ks. Radziwiłła

POZNAŃ, 16.12. (PAT). — Wczoraj w Ostrowie w procesie o ubezwłasnowolnienie ks. Michała Radziwiłła odbyło się niejawnie posiedzenie sądu przy drzwiach zamkniętych pod przewodnictwem sędziego Gonczewicza. Posiedzenie to przeciągnęło się do późnych godzin wieczornych. Wczoraj udało się przesłuchać zaledwie trzech świadków. Celem prze-

słuchania dalszych świadków będzie wyznaczony nowy termin. Poza tym będą przesłuchani w drodze rekwizycji świadkowie nie tylko w kraju, lecz również zagranicą.

Wobec tego, nie należy spodziewać się rychłego zakończenia procesu, tym bardziej, że dopiero po ukończeniu zeznań świadków dojdą do głosu biegli sądowi.

Nowe zasady bilansowania dla banków i domów bankowych

WARSZAWA, 16.12. (PAT). W jednym z najbliższych numerów „Monitora Polskiego” zostanie ogłoszone zarządzenie ministra skarbu w sprawie sporządzania bilansów przez banki i domy bankowe.

Zarządzenie to zmienia dotychczas obowiązujące od 15 lat przepisy bilansowania, głównie w kierunku bardziej wyrazistego przedstawienia w bi-

lansach stanu interesów przedsiębiorstw bankowych.

Nowe zasady bilansowania będą obowiązywały banki i domy bankowe od 31 grudnia r.b. Równocześnie ma się ukazać zarządzenie min. skarbu w sprawie sporządzania bilansów przez kantory wymiany

Trzęsienie ziemi w Japonii

TOKIO, 16.12. (PAT). — Agencja Domei donosi: Środkowe prowincje Japonii oraz Tokio zostały dziś, o godz. 18.36 nawiedzone silnym trzęsieniem ziemi. Wyrządzone szkody są nieznaczące.

Włochy zagrożone powodzią

Rzeki gwałtownie występują z brzegów

RZYM, 16.12. (PAT). Środkowe i południowe Włochy zagrożone są powodzią, skutkiem padających tam od kilku dni ulatwnych deszczów. Szczególnie zagrożona jest prowincja Umbria, gdzie rzeka Mera wyślapiła o parę kilometrów ze swych brzegów. Ludność zm-

szona została do chronienia się na dachach domostw. W pobliżu miejscowości Rieti spadł z podmytej przez wodę szosy samochód, przy czym zginęły dwie osoby.

Stan wody w Tybrze wzrasta dziennie o metr i osiągnął dziś 14 m., co przekracza o 9 m. stan normalny. Historyczny Ponte Milvio, w pobliżu forum Mussoliniego jest już od niedzieli zamknięty dla ruchu kolejowego i pieszego.

Spłoszony koń poranił 8 osób

TORUŃ, 16.12. (PAT). — Na targu w Świeciu spłoszył się koń zaprzęgnięty do sań. Koń wpadł w tłum kaleszczących 8 osób. Ciężkie obrażenia głowy odniosła Władysława Andrygłowa ze Świecia, która karetką pogotowia odwieziona do szpitala

Wiadomości bieżące

DYZURY APTEK. — Nocą dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowskiej - Dancerowej, Zgierska 63, W. Groszkowskiego, 11 Listopada 15, T. Karłina, Piłsudskiego 54, R. Rembielińskiego, Andrzeja 28, J. Chądzyńskiej, Piotrkowska 165, E. Millera, Piotrkowska 46, G. Antoniewicza, Pabianicka 56, J. Unieszowskiego, Dąbrowska 24-a.

Prezydent Godlewski wyjechał do Warszawy

Dowiadujemy się, że prezydent miasta p. Godlewski w dniu wczorajszym wyjechał do Warszawy w sprawach służbowych.

Według uzyskanych informacji, prez. Godlewski odbędzie w stolicy konferencję, związaną z zaciągnięciem kredytu 50 tys. zł. na regulację ulic na Rókiu, oraz 1.500.000 zł. na inwestycje. Kredyty te zostały już, jak wiadomo, uchwalone przez radę przyboczną.

Ulgi pocztowe w okresie świąt

W związku z zbliżającymi się świątami przypominamy, że:

Za 5 gr. można przesłać życzenia świąteczne w 5 słowach, nie wliczając podpisu, daty i adresu nadawcy.

Z miejscowości, w których są najlepsze i tanie artykuły spożywcze można je sprowadzać za specjalnie niską opłatą do 20 kg.

Na większych stacjach kolejowych można nie wychodząc z wagonu przesłać życzenia świąteczne, korzystając z usług poczty peronowej.

Świątowej sławy herbata LYONSA

ze świętych zbiorów jest do nabycia we wszystkich lepszych składach kolonialnych.

JEN. PRZEDST.

TEOFIL MARZEC

Warszawa, Mazowiecka 5.

Z sądownictwa

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej mianował referendarza w ministerstwie sprawiedliwości p. Marię Podolczyńską — sędzią sądu grodzkiego w Łodzi.

Pan Jan Walewski — sędzia grodzki, przeniesiony z sądu grodzkiego w Sokołach, w dniu wczorajszym objął czynności w sądzie grodzkim w Łodzi.

Pan Zdzisław Kwaśniewski, asesor sądowy z okręgu sądu apelacyjnego we Lwowie, mianowany sędzią sądu grodzkiego w Pabianicach, obejmuje urządowanie na nowym stanowisku w dniu 7 stycznia 1938 r.

Z advokatury

Rada adwokacka w Warszawie na ostatnim swoim posiedzeniu mianowała delegatami na Łódź i okręg łódzkiego sądu okręgowego — mecenasów p. Edmunda Moszkowskiego i p. Eugeniusza Zejdel. Mandaty te trwają trzy lata.

Osobiste

P. Franciszek Zdziechowski, pracownik działu technicznego „Głosu Porannego” został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi za działalność społeczną.

PIĘĆ MINUT CISZY

W 15-tą rocznicę zamachu w „Zachęcie” Łódź złożyła hołd pamięci ś. p. Prezydenta Narutowicza

Wczorajszy obchód piętnastej rocznicy tragicznego zgonu Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej, ś. p. Gabryela Narutowicza, zamordowanego 16 grudnia 1922 roku przez E. Nie wiadomskiego, miał w Łodzi nader podniosły przebieg. Cała Łódź, której drogę są hasła i zasady demokracji, złożyła głębi hołd pamięci Pierwszego Prezydenta, demonstrując jednocześnie swe potępienie dla moralnych sprawców ohydnego zamachu, dla obozu, który wydał mordercę.

Oficjalna część obchodu rozpoczęła się o godzinie 10 rano. W katedrze św. Stanisława Kostki zgromadzili się reprezentanci władz państwowych z

p. wicewojewodą Stefanem Wendorffem, władz wojskowych z dowódcą OK., gen. Lan gnerem, władz sądowych z wiceprezesem sądu okr. Świdnickim i prokuratorem Spólnikiem, oraz władz samorządowych z prezydentem Godlewskim na czele. W nabożeństwie wzięli poza tym udział przedstawiciele licznych organizacji obywatelskich oraz zrzeszeń i związków gospodarczych, zawodowych i robotniczych.

Nabożeństwo odprawił ks. prałat, dr. Bączek.

Nader wzruszająco wypadła manifestacja Łodzi pracującej.

Punktualnie o godzinie 11 rano, t. j. o godzinie, w której przed 15 laty ciało Prezydenta Narutowicza przesyte zostało w Zachęcie warszawskiej kulami zamachowca, robotnicy i pracownicy porzucili na 5 minut zajęcia. Ustała w fabrykach, przedsiębiorstwach i biurach normalna, codzienna pra-

ca. Przerwane zostały zajęcia w wielu instytucjach użyteczności publicznej, a nawet urzędach. Stały tramwaje. Ruch uliczny zamarł.

Przechodnie zatrzymali się w miejscu i z odkrytymi głowami, w skupieniu przez 5 minut trwali w milczeniu. Oficerowie oraz policjanci salutowali wśród ogólnej ciszy.

O 11 min. 5 miasto powróciło do normalnego stanu.

W godzinach popołudniowych w niektórych organizacjach odbyły się akademie żałobne.

Stosownie do uchwał PPS. i klasowych związków zawodowych pojutrze w niedzielę odbędą się wielkie zgromadzenia żałobne. (g)

Wszelkie operacje bankowe — przez

Bank Kupiecko-Kredytowy
w Łodzi, Piotrkowska 29.

Walka ze spekulacją przedświąteczną

Zarządzenie p. wojewody łódzkiego do starostów zaleca kontrolowanie sklepów oraz obniżenie cen pieczywa i wędlin

W związku z ożywionym ruchem przedświątecznym w sklepach p. wojewoda łódzki, Hauke-Nowak wydał do starostów zarządzenie, mające na celu wzmocnienie kontroli w przedsiębiorstwach, a to celem uchronienia konsumentów od spekulacji.

Pan wojewoda polecił, aby starostwa rozłożyły skrupulatną kontrolę nad poziomem cen

z ujawnieniem cenników przez kucpów.

Organa policji oraz starostw sprawdzać będą we wszystkich

miejscach sprzedaży, czy właściciele sklepów stosują się do obowiązujących przepisów i zarządzeń władz.

Poza tym p. wojewoda zarządził, aby poddano rewizji obecne ceny i obniżono je proporcjonalnie do niżki cen surowców, t. j. zboża i zwierząt rzeźnych.

P. wojewoda zwrócił w zarządzeniu specjalną uwagę na ustalenie gatunków pieczywa, oraz ich cen, gdyż stwierdził, że pieczywo t. zw. luksusowe sprzedawane jest po zbyt wygórowanych cenach.

Dotyczy to również wędlin, których cena winna być również obniżona.

Niestosujący się do zarządzeń p. wojewody będą pociągani do odpowiedzialności karno - sądowej.

Zarządzenie powyższe wydane zostało, celem zapobieżenia tendencjom spekulacyjnym, przejawianym zwykle w okresie przedświątecznym przez nie których niesumienne kupców. (rt)

Zmuszali córkę do nierządu

Wyrodny ojciec skazany na 4 lata, matka na półtora roku więzienia

Brygada IV wydziału śledczego zlikwidowała w swoim czasie, w wyniku dłuższych obserwacji i dochodzeń, potajemny dom schadzek przy ulicy Wólczanńskiej 142.

Lupanar ten prowadzili małżonkowie 42-letni Antoni i 42-letnia Józefa Kowalczykowie, których aresztowano.

W toku dochodzenia okazało się, że Kowalczykowie zmu-

szali własną córkę do uprawiania nierządu. Gdy dziewczyna stawiała opór, ojciec bił ją w nieludzki sposób.

Wczoraj małż. Kowalczyk odpowiadali przed sądem okręgowym w Łodzi.

Sprawę rozpatrywał s. Merson, oskarżał prok. Grzegorzewski.

W wyniku rozprawy Antoni Kowalczyk, który już za sute-

nerstwo odsiadywał półtoraroczne więzienie, skazany został na 4 lata więzienia, zaś żona jego na półtora roku więzienia.

Ustawa w walce z nierządem

na warsztacie prac rządu i izb ustawodawczych

Do Łodzi powrócili wczoraj przedstawiciele miejscowych władz, którzy wzięli udział w odbytym wczoraj posiedzeniu państwowej rady opieki społecznej. Posiedzeniu przewodniczył minister Zyndram Kościalkowski.

Na radzie omawiano akcję dożywiania działwy w całym kraju, wskazano, że w roku b. około 600 tys. dzieci korzystało z akcji dożywiania, a blisko 400,000 z akcji kolonijnej.

Pochłonęło to ponad 10 milionów zł., z których połowę

pokryły samorządy i państwo, a połowę komitet pomocy zimo wej. W roku przyszłym akcją dokarmiania objętych będzie 1 milion dzieci, a kolonijną pół miliona.

Na posiedzeniu minister Kościalkowski zakomunikował, że na warsztacie władz centralnych, oraz izb ustawodawczych znajduje się już projekt ustawy o walce z nierządem. Projekt przewiduje surowe kary za zarażenie chorobą weneryczną.

Wynik rozprawy Antoni Kowalczyk, który już za sute-

Najsłynniejsza na obu półkulach świata fenomenalna śpiewaczka

GRACE MOORE

w swoim najnowszym filmie — wesołej i dowcipnej komedii p. t.

Kiedy jesteś zakochana...

JUŻ JUTRO
W KINIE
„CASINO”

DO ZAKOPANEGO na kolonie „Makabi”

Otwarcie 20. XII. — Willa „C6RUŚKA”
Kursy narciarskie dla początkujących i zaawansowanych.
Na miejscu wypożyczalnia narci.

Zapisy i informacje:

„MAKABI”, Al. Kościuszki 21, tel. 241-07

Spółeczny fundusz budowlany

Dziś rozpoczyna się w stolicy kongres mieszkaniowy

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się w Warszawie kongres mieszkaniowy, zorganizowany przez związek miast polskich. Na kongres ten wyjeżdżają z ramienia samorządu łódzkiego naczelnik wydziału technicznego, inż. Rybołowicz, jego zastępca, inż. Sawczyk, oraz kierownik inspekcji budowlanej, insp. Kopeć.

Oprócz przedstawicieli samorządu na kongres wyjeżdżają dzisiaj liczni reprezentanci organizacji i zrzeszeń lokatorskich w Łodzi.

Według uzyskanych przez nas informacji, związki lokatorskie złożą na kongresie memoriał w przedmiocie utworzenia społecznego funduszu budowlanego. Fundusz ten ma być

stworzony, celem rozpoczęcia wielkiej, społecznej akcji budowy tanich mieszkań robotniczych w większych ośrodkach miejskich w kraju.

Na powstanie funduszu złożą się specjalne podatki, które opłacać będą zarówno lokatorzy większych, a zwłaszcza luksusowych mieszkań, oraz właściciele nowych domów, którzy zbudowali swe nieruchomości z kredytów Banku Gospodarstwa Krajowego.

Odpis memoriału został przesłany do prezydium rady ministrów, oraz do kilku ministerstw. (rt)

Unikaj chodzenia po jezdni!

3 tygodnie aresztu za nielegalne posiadanie broni

Do mieszkania Henryka Maucha (Młynarska 62) wkroczyła policja, celem przeprowadzenia rewizji, w trakcie której znaleziono pistolet i rewolwer oraz amunicję. Mauch nie mógł się wylegitymować zezwoleniem na broń, w związku z czym sprawę skierowano do sądu starościeńskiego.

Wczoraj Mauch został skazany na 3 tygodnie bezwzględnej aresztu.

Bił konia szuffa Woźnica ukarany aresztem

Na ulicy Głównej policjant zatrzymał woźnicę Stefana Kielana (Szośa Rokicińska 1), bił konia szuffa, zmuszając go do ciągnięcia mocno obciążonego wozu.

Wczoraj sąd starościeński ukarał Kielana aresztem za znęcanie się nad koniem.

CAPITOL

Ostatnie dni!

Potężne arcydzieło filmowe wg. poczytnej powieści Tadensa Dołęgi-Mostowicza

„ZNACHOR”

Najwspanialsza kreacja tytana sceny i ekranu

K. Junoszy-Stepowskiego

w dalszych rolach głównych
Cwiklińska, Barszczewska,
Zacharewicz, Gierasinski i inni.

Ceny miejsce na wszystkie seanse od 54 gr.

Z MŁ. WIZO

W sobotę, dnia 16 b. m. o godz. 17 w lokalu własnym (Piotrkowska 86) na zwykłym zebraniu członków odbędzie się wieczór dyskusyjny pod kierownictwem p. inżynierowej Niewiańskiej.

Goście mile widziani.

Walczymy o bezpieczeństwo pracy

Chrzanów, w grudniu.

Jeszcze przed paru laty nie było chyba takiego dnia, żeby na kopalni nie było wypadku. Duży szpital górniczy w Jaworznie był zawsze pełny, a chirurg nigdy nie wiedział, o której porze dnia przyjdzie mu amputować zmiążdżoną nogę, czy rękę, składać pogruchtane kości.

Dzisiaj jest już znacznie lepiej. Odpowiedzialność, jaka spada na kierownictwo kopalni za każdy wypadek — zmusiła pracodawców do zwrócenia baczonej uwagi na zapewnienie choć w pewnym stopniu bezpieczeństwa pracy i rzeczywiście ilość wypadków zmniejszyła się w ogromnym stopniu.

— Ale do tego aby można powiedzieć, że jest już całkiem dobrze, jeszcze bardzo, bardzo daleko — mówi nam naczelny lekarz ubezpieczalni Chrzanowskiej, dr. Mróz — do którego zwróciliśmy się po informacje. U nas w okręgu bardzo uprzemysłowionym mamy przeciętnie około 300 wypadków miesięcznie z czego 150 ciężkich. To jednak są sprawy, nad którymi ubezpieczalnia, ten kontroler zdrowia publicznego nie może przejść do porządku dziennego. I dlatego pracę podzielił na dwa działy. Jeden — to pomoc lekarska w razie wypadku, drugi — to walka o bezpieczeństwo pracy.

Pomoc w razie wypadku zorganizowana jest na naszym terenie możliwie jak najszybciej. Cięższe ranne przywozi się do szpitala ubezpieczalni, gdzie stałe pogotowie lekarskie udziela mu wszelkiej pomocy.

Nowe przepisy samochodowe

Nakaz używania tylnej lampki. -- Nie wolno posiadać klapy „wolnego oddechu”. -- Ulgi dla amatorów

Sygnaly dźwiękowe winny być dawane jedynie w wypadkach koniecznej potrzeby

Nowe przepisy, ogłoszone w „Dzienniku Ustaw” z dn. 15 b. m., które wejdą w życie dnia 1 stycznia roku przyszłego, zostały zmodernizowane i skodyfikowane w jedną całość.

Zasadą ich jest roztoczenie opieki nad pojazdami mechanicznymi.

W dziale omawiającym **WARUNKI TECHNICZNE**

nowością jest m. in. ścisłe określenie dopuszczalnego obciążenia osi pojazdów ciężarowych, oraz nakaz używania reflektorów o opuszczonym snopie światła do mijania (światła przyciemnione nie będzie można używać).

Nowością są też przepisy, nakazujące stosowanie tylnej lampki „stop”, oraz kierunkowskazów typu wyłącznik dźwiękowy.

Tylne światło, według nowych przepisów, może być gaszone wyłącznikiem dla świa-

teł przednich, umieszczonych na desce rozdzielczej.

Zakazane jest posiadanie klapy „wolnego wydechu”, jeżdżenie na oponach o zużytych protektorze. Natomiast znosi się obowiązek stosowania hamulców górskich.

Dorożki samochodowe muszą mieć szyby ze szkła nierozpryskującego się i miejsce na bagaż.

PROCEDURA REJESTRACJI została zmodyfikowana i ułatwiona. Nowe przepisy zezwalają na wydawanie tablic rejestracyjnych bez badania technicznego, które może nastąpić w czasie miesiąca od chwili otrzymania tablic.

Rejestracji więc można będzie dokonać na podstawie jedynie podania.

Zniesione zostały oddzielne, a tak uciążliwe badania wojskowe.

Również zmieniono przepisy,

dotyczące numerów próbnych. Obecnie firmy, handlujące pojazdami mechanicznymi, będą mogły korzystać z opłat niższych za te tablice.

DZIAŁ O KIEROWCACH pojazdów mechanicznych wprowadza nowy podział tychże na: kierowców amatorów i zawodowców. Ci ostatni winni mieć kwalifikacje, określone dotychczasowymi przepisami, dotychczasowymi procedurami udzielania „czerwonego prawa jazdy”.

Amatorskie prawo jazdy oddają wydawane będą również tym osobom, które ukończyły 16 lat życia. Ubiegający się o amatorskie prawo jazdy nie są obecnie obowiązani do wykazywania przy egzaminie nawet podstawowych wiadomości, do których zasad budowy pojazdów mechanicznych.

Badania lekarskie będą stosowane jedynie wówczas, o ile u zdającego egzamin zauważo-

ne zostaną jakieś braki fizyczne (np. krótki wzrok).

ODEBRANIE PRAWA JAZDY w związku ze stałym przekraczaniem przepisów będzie mogło nastąpić jedynie po uprzednim dwukrotnym urzędzeniu pisemnym.

Nie zmieniono przepisów, dotyczących maksymalnej szybkości pojazdów mechanicznych, ale przy omawianiu tego problemu zastrzeżono, że min. komunikacji może zezwolić pewnym typom pojazdów na rozwijanie (na pewnych drogach) szybkości wyższej, aniżeli przepisana.

Przepis „o pierwszeństwie drogi” dotyczyć będzie obecnie również sytuacji na rozwidleniach dróg, placach i szerokich drogach.

Przepis, dotyczący wyprzedzania mówi obecnie o konieczności zwolnienia szybkości przez pojazd wyprzedzany.

ZAKAZANE JEST NADUŻYWANIE SYGNAŁÓW DŹWIĘKOWYCH.

Sygnaly te winny być dawane jedynie w wypadku koniecznej potrzeby. Rozporządzenie upoważnia wojewodów do wprowadzenia zakazów używania sygnalu w ogóle.

Nowe przepisy nie mówią o potrzebie oświetlenia pojazdów pozostawionych na ulicy (nawet przy pomocy tylnej lampki).

Natomiast położony został nacisk na konieczność zachowania jak największej ostrożności przy cofaniu pojazdu w tył i holowaniu.

Kara za zbyt szybką jazdę

Echa zderzenia samochodów przy ulicy Piotrkowskiej

W dniu 14 ub. m. przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Narutowicza zderzyły się dwa osobowe samochody.

Ulicą Piotrkowską w kierunku Placu Wolności w szybkim tempie jechało auto, prowadzone przez kupca łódzkiego, 50-letniego Izaka Sudaka (Anstadta 1). Nagle z ulicy Narutowicza na Piotrkowską wyjechał samochód, prowadzony przez dr. Szczecha. Nastąpiło zderzenie obu pojazdów, które zostały poważnie uszkodzone.

Na szczęście oberzło się bez ofiar w ludziach.

Wypadkiem tym zajęły się

władze prokuratorskie. Śledztwo zostało jednak umorzono, a prokurator skierował sprawę do sądu starościeńskiego z wnioskiem o pociągnięcie do odpowiedzialności Sudaka za stwierdzoną zbyt szybką jazdę na skrzyżowaniu. Okazało się

.....

Z. T. K.

Łódź, Piotrkowska 101, tel. 121-53.

Dziś, w piątek, dn. 17 b. m. o godz. 9 wiecz. odbędzie się odczyt prof. H. Szlamówny p. t. „Wrócenia z wycieczki do Paryża”. Odczyt ilustrowany będzie przezroczkami.

Wycieczki. W sobotę, dnia 18 b. m. o godz. 10,30 do schronu przeciwgazowego w ratuszu.

W sobotę, dn. 18 b. m. o godz. 10,30 na wystawę obrazów Nubau ma i Cyny.

Wieczór klubowy dla członków odbędzie się w sobotę, dnia 18 b. m. o godz. 9 wiecz. Wstęp wyłącznie dla członków.

Z sekcji narciarskiej. Zaprawa narciarska odbywa się we wtorek o godz. 9 wiecz. W każdą sobotę i niedzielę przy sprzyjającej pogodzie odbywają się wycieczki w teren.

Obóz narciarski w Zakopanem zostaje uruchomiony w dn. 20 b. m. Obóz mieści się w centrum miasta. Na obozie organizowane będą kursy narciarskie oraz wycieczki do najpiękniejszych okolic Zakopanego. Członkowie korzystają ze zniżek indywidualnych.

Zapisy i informacje udziela sekretariat od godz. 19 — 22.

URLOP ŚWIĄTECZNY DLA KAŻDEGO NA WYCIECZCE ZAGRANICZNEJ!

Wycieczka Narciarska w Alpy Austriackie	22.XII. — 2. I. — zł. 275.—
Wycieczka do Wiednia; Sylwester w Budapeszcie	22.XII. — 2. I. — zł. 290.—
Wycieczka do Rzymu	22.XII. — 3. I. — zł. 300.—
Wycieczka Narciarska do Szwecji	22.XII. — 4. I. — zł. 390.—
Święta na Riwierze Francuskiej; Sylwester w Paryżu	22.XII. — 5. I. — zł. 420.—
Sporty Zimowe w Kitzbühel i St. Moritz	22.XII. — 7. I. — zł. 520.—

Codienne indywidualne wyjazdy

do WIEDNIA, PARYŻA i WŁOCH!

Prospekty, informacje i zapisy: **ARGOS**, Łódź, ul. Piotrkowska 60 tel. 107-86.

Robotnicy i dyrektorzy przy jednym stole

Niezwykła uroczystość w zakładach Pabianickiego Przemysłu Chemicznego

Dyrekcja Pabianickiego Przemysłu Chemicznego, dając do utrzymania towarzyskiego współzycia z robotnikami, urządziła dorocznym zwyczajem przyjęcie dla 600 swych robotników, zwalniając ich na pół dnia od zajęć, placąc za utracony czas. Uczestnicy niezwyklej uroczystości zgromadzili się w sali Pabianickiego Stow. Sportowo - Gimnastycznego; przy wspólnym stole zasiadli członkowie dyrekcji, administracji i robotnicy z żonami.

Wstępne przemówienie wygłosił naczelny dyrektor zakładów p. Thoman, który wskazał, że dążeniem jego na wzór zagranicy jest utrzymanie towarzyskiego współ-

zycia z robotnikami, co nie wiąże tych ostatnich w ich prawach do ewent. walki o poprawę bytu, w której to walce, sam gotów jest im pójść jak najdalej na rękę.

Po nim głos zabrali kolejno trzej robotnicy, wyrażając podziękowanie i gotowość współzycia.

Następnie złożono gratulacje dyr. Broniatowskiemu, który został odznaczony Złotym Krzyżem zasługi, po czym odbyły się pokazy gimnastyczne.

Przyjęcie urządzone przez Pabianicki Przemysł Chemiczny dla robotników przeciwnie do późnego w przyjaźni, serdecznym nastroju.

Ofiarnością całego społeczeństwa zapalmy gwiazdkę radości dzieciom najbardziej

Pod tym hasłem wyjdą w niedzielę, dnia 19 b. m. członkowie Obywatelskiego komitetu pomocy

zimowej na zbiórkę do puszek ofiar na gwiazdkę dla dzieci najbardziej potrzebujących. Zbiórka niedzielna ma zadokumentować zbiórki wysiłku całego społeczeństwa w niezłomnym dążeniu zwalczania nędzy.

Komitet wzywa w szeregi kwaterujących wszystkie organizacje, związki i stowarzyszenia oraz osoby współpracujące w tej wielkiej akcji charytatywnej, ażeby w myśl uchwały walnego zebrania komitetu zgłosiły się po odbiór puszek do biura sekcji zbiórki w sali rady miejskiej przy ul. Pomorskiej 18.

W sobotę dnia 18 grudnia r. b. od godz. 18 — 20; w niedzielę, dnia 19 grudnia r. b. od godz. 8 rano.

Dając szybko na **POMOC ZIMOWĄ** zmniejszasz bezrobocie

Karnecik modniści

Maquillage Trianon

W ubiegłych latach znawcy i autorzy w dziedzinie urody kobiecej lan sowali styl maquillage'u (klasyczny i romantyczny) nie wymagający jednak ponad ogólne zasady danej epoki. Kobieta, jeśli to nawet nie było w jej stylu, musiała mieć sińce pod oczyma, ciężko opuszczone powieki — czyli być niewolnicą maquillage'u romantycznego. Nieszczęśliwe były uroczyste blondynki, które holdowały posagowej urodzie klasycznej, stawały się zimne i nieciekawe. I wielkie gwiazdy traciły na swoim uroku, gdy wszędzie ukazywały same wampy a la Marlana. W tym roku postanowiono bezwzględnie zerwać z szablonem lat ubiegłych. Obecnie wprowadzono pewne odchylenia, które dążą ku temu, aby maquillage przestał być tylko formą, lecz z każdą uzmądkowaną kobietą stworzył pewien typ indywidualny.

A jakie to zmiany i innowacje szykuje stolica świata? Paryż sygnalizuje dwa słowa. — Maquillage Trianon — maquillage odcieni róż.

Kto kiedykolwiek zwiędzał letnią rezydencją Ludwików pod Wersalem, Trianon, ten nigdy nie zapomni wspaniałej gry barw marmurów w odcieniach róż.

Boutlier powiedział: „Natura, która się nigdy nie myli — ukazuje nam w różu, a także w każdym jej płatku, pełną gamę tonów subtelnie dobranych”. Przyjrzyjmy się kwitnącej różu. W kielichu widać wyraźnie jakoby serduszek, które jest ciemniejsze, o bardziej zdecydowanym kolorze. Będzie ono odpowiednikiem naszych ust, płatki otworzą nasze policzki, brzoży bardziej oświetlone, jaśniejsze, będą stanowiły ich przedłużenie. Ciepły aksamienny blask płatków różu, przypominający malwę, otrzymamy łatwo przez zrzucenie odpowiednich cieni na powieki.

Przez skojarzenie maquillage'u z różą — żywym kwiatem, osłagamy jedną z najbardziej ważnych cech sztuki szminkowania a mianowicie — naturalność.

Maquillage Trianon odznacza się również i indywidualnością, która polega na umietytnym doborze z posród niezliczonej ilości gatunków róż najbardziej przypominające kolorystyką pani. Śniada brunetka, dla której róż się nie nadaje, będzie imitować szafiranową, lub złotą różę, szatynka żakamiot, brunetka purpurową.

Trzecią znamioną cechą maquillage'u Trianon jest jego bezsprzeczna elegancja, polegająca na harmonii, która musi istnieć między maquillage'em a toaletą pani, przypominającą różę, którą symbolizuje.

Kolory muszą być idealnie stonowane i subtelne. Należy unikać złotych i pomarańczowych odcieni, które światło elektryczne neutralizuje.

W nadchodzącym sezonie kobiety stworzą zaczarowane ogrody przepięknych róż. Meżczyźni, proszę się wystrzegać! — Różę mają kolce.

Mila K.

Instytut włókienniczy w Łodzi

Należy rozbudować placówki już istniejące

Izba przemysłowo - handlowa w Łodzi otrzymała do zaopiniowania projekt ministerstwa przemysłu i handlu w sprawie utworzenia w Łodzi instytutu włókienniczego.

Projekt ów przewiduje powołanie owego instytutu w postaci stałej instytucji centralnej, mającej na celu nie tylko przeprowadzanie prac laboratoryjno - badawczych i analiz przemysłowych z zakresu włókiennictwa, potrzebnych dla bieżącej produkcji, lecz ponadto badania zagadnień natury zasadniczej i prace naukowo - techniczne.

Wypowiadając się w sprawie

tego projektu izba przemysłowo - handlowa w Łodzi stwierdziła, iż odbiega on od wzorów instytutów państw zachodnich i nie jest dostosowany do potrzeb i warunków polskiego przemysłu włókienniczego.

Państwa, w których przemysł włókienniczy stoi na wyższym poziomie, niż w Polsce nie mają tak rozbudowanej instytucji, jaką przewiduje projekt.

Prócz tego zorganizowanie takiego instytutu pociągnęłoby za sobą duże nakłady pieniężne, które mogłyby się okazać niewspółmierne do spodziewanych wyników.

Dlatego też opierając się między innymi na doświadczeniu zagranicy, izba dała wyraz opinii, iż należałoby raczej rozbudować zakłady typu pokrewnego już istniejące w kraju, jak instytut wełnoznawczy, laboratorium włókiennicze przy politechnice warszawskiej, a w pierwszym rzędzie Zakład badawczy przy Państwowej szkole techniczno - przemysłowej w Łodzi.

W programie tego zakładu oprócz prac badawczych mogłaby uwzględnić — przy równoczesnym rozbudowaniu jego pracowni — zagadnienia naukowo - techniczne

2x DZIENNIE 1 GROS MYDEŁKO DO ZĘBÓW CHERYS 6 NIEZRÓWNYMI SMAKAMI

Teatr, muzyka i radio

TEATR POLSKI
Humor i sentyment — wzruszający liryzm i komediowa brawura — oto obok frapującej treści i świetnej wystawy scenicznej walory „Tessy” w reżyserii i z udziałem Aleksandra Węgielki.

Powodzeniowa sztuka ta dana będzie dziś, jutro i w niedzielę o godz. 20.30.

Jutro o godz. 16-iej „Noc Listopadowa” w abonamencie szkolnym.

TEATR KAMERALNY
Dziś o godz. 16-iej gra Al Węgielko w „Pygmalionie” po cenach najniższych. Wieczorem premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej p. t. „Kobieta bez skazy”.

TEATRY NA WIDZEWIE I W SALI GEYERA
Dziś o godz. 20.15 Teatr na Widzenie wystąpi ze sztuką Rostworowskiego „Niespodzianka”.

Dziś o godz. 19.30 w Teatrze w sali Geyera (Piotrkowska 295).

- DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY
6.20 Gimnastyka i muzyka z płyt
11.15 „Fortel pana Zagłoby” — fragment z „Potopu” Sienkiewicza.
11.40 Otto Respighi — fragmenty z suity „Panie Rzymskie” (płyty).
12.03 Audycja południowa.
14.00 Muzyka operowa (płyty).
15.10 Orkiestra Edith Lorand — (płyty).
15.45 „Nad albumem znaczków pocztowych” — audycja dla dzieci.
16.00 Rczmowa z chorymi.
16.15 Łódzka orkiestra salonowa.
16.50 Pogadanka aktualna.
17.00 „Jaworowscy snycerze” — folieton.
17.15 Hiszpańskie pieśni historyczne.
17.50 Przegląd wydawnictw.
18.15 Koncert rozrywkowy (Chór „Stella” i Bruno Feist — cytra).
18.40 Pogadanka gospodarcza p. t. „Okreg łódzki jako konsument zbrza”.
19.00 „Damy i Huzary” Aleksandra Fredry.
19.30 Pogadanka aktualna.
20.00 Koncert europejski z Helsingforsu.

- 21.15 „Mąż pod drzwiami” — o peretka Offenbacha.
22.20 Recital fortepianowy Pawła Kowalewa.
23.00 Muzyka taneczna (płyty).
AUDYCJE ZAGRANICZNE
LONDYN (261) i DROTTWICH (1500)
23.00 Serenada na flet, klarnet i smycki Becka. Koncert na smyczki i orkiestrę Vallsa. Koncert fortepianowy Nr. 2 Rieliego i Uwertura Haby KALUNDBORG (1259)
21.00 Oratorium wigilijne J. S. Bacha (2 części)

- STRASSBURG (349)
21.30 „Niebieski las” — bajka - opera Auberta.
KOENIGSWUSTERHAUSEN (1571)
20.00 „Ktusownik” — komiczna opera Lortzinga.
LIPSK (382)
21.30 Kwartet smyczkowy D-dur Czajkowskiego.
SOTTENS (443)
20.30 Symfonia IX D-moll z chórami Beethovena.
MEDIOLAN (368)
21.00 Uwertura „Hebrydy” Mendelssohna Symfonia D-dur Brahmsa, Divertimenti Alfara i Wizja Porrina

Gmach Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi

Jak donosiliśmy odbyła się w Łodzi uroczystość założenia kamienia węgielnego pod budowę gmachu Oddziału łódzkiego Wolnej Wszechnicy Polskiej. Reprodukujemy moment zakładania przez ministra W. R. i O. P. prof. Świętosławskiego symbolicznej cegły w fundamenty gmachu.

Proces Goliński-Szulc

został odroczony, celem wezwania nowych świadków

Przed sądem grodzkim w Łodzi toczył się wczoraj proces z oskarżeniami b. radnego socjalistycznego, kierownika klasowych związków zawodowych, Stanisława Golińskiego przeciwko b. radnemu endekiemu i kierownikowi „narodowego” związku zawodowego „Praca Polska”, Szulcowi. Proces ten jest echem pamiętnego incydentu, jaki

miał miejsce podczas posiedzenia rozwiązanej rady miejskiej w dniu 17 stycznia r. b., kiedy to r. Szulc krzyknął pod adresem r. Golińskiego, że domagał się on karania robotników.

GRAND-KINO

Pocz. o godz. 4-ej
W 2-im tygodniu wyświetlania arcydzieła rodzimej produkcji!
Ceny miejsc znacznie niższe!

AKADEMIA SPÓŁDZIELCZA

Dnia 1 b. m. o godz. 17.15 Uczniowski Komitet Spółdzielczy szkół średnich w Łodzi urządza w auli M. G. M. im. Józefa Piłsudskiego (Sienkiewicza 46) akademię spółdzielczą, na program której złożą się: przemówienia, referaty i występy muzyczne. Wstęp na akademię bezpłatny.

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA

Staraniem sekcji odczytowej oddziału łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża, w niedzielę, dnia 19 grudnia b. roku o godz. 12 m. 30 w sali PKC., przy ul. Piotrkowskiej 190, olicyna I piętro p. dr. Gerstenberger wygłosi odczyt n. t. „Jesteśmy skazani na pewne choroby”.

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA

Staraniem sekcji odczytowej oddziału łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża, w niedzielę, dnia 19 grudnia b. roku o godz. 12 m. 30 w sali PKC., przy ul. Piotrkowskiej 190, olicyna I piętro p. dr. Gerstenberger wygłosi odczyt n. t. „Jesteśmy skazani na pewne choroby”.

Skłamałam...

Na wszystkie seanse ceny miejsc: III - 109, II - 150 i I - 220

Dzisiejsze audycje EUROPEJSKI KONCERT MUZYKI FINSKIEJ.

Inicjatywa międzynarodowej miodiofonicznej stwórczenia koncertów t. zw. „europejskich”, czyli audycji organizowanych kolejno przez rozmaite kraje europejskie i transmitowanych przez obce broadcasting, okazała się ogromnie szczęśliwa. Każdy naród zapoznaje słuchaczy innych krajów ze swą najbardziej charakterystyczną muzyką, przy czym często chędzi tutaj raczej o wydobycie specyficznych właściwości danego kraju, wyrażonych w muzyce, niż o pokazanie najwybitniejszych, lecz ogólnoeuropejskich talentów. Dzięki temu nawiązuje się między narodami kontakt duchowy i kulturalny, dla ogółu radiosłuchaczy bardzo interesujący.

O godz. 20.00 transmitowany będzie z Helsinek koncert kompozytorów fińskich: Jana Sibeliusa, Yriö Kilpinena, Leevi Madetoji i Uno Klami. JAN SIBELIUS znany jest dzisiaj na całym świecie i również w Polsce cieszy się dużą popularnością. Jego dzieła pełne poezji i romantyzmu, o lirycznej melodii i pięknych barwach dźwiękowych zdobyły sobie polskie estrady. Sibelius jest najpoważniejszym reprezentantem, właściwym twórcą narodowej muzyki fińskiej. III Symfonia, która wchodzi w skład programu transmitowanego koncertu, nosi również charakter narodowy fiński.

YRIÖ KILPINEN jest przede wszystkim kompozytorem pieśni, które należą do najlepszych w literaturze muzycznej ostatnich czasów. Cztery z nich — „Pieśni góralskie” — usłyszą radiosłuchacze w koncercie europejskim.

Ważne miejsce wśród muzyków Finlandii zajmuje również LEEVI MADETOJA, który wslawił się głównie operą o charakterze narodowym „Pohjalaisie”. Niektóre fragmenty z tej opery usłyszą radiosłuchacze w koncercie.

Czwartym kompozytorem, którego poznają słuchacze polscy, będzie UUNO KLAMI, najmłodszy ze wszystkich wymienionych, przedstawiciel najnowszych kierunków w muzyce.

„CHÓR „STELLA”

Od dłuższego już czasu rozgłośnia łódzka wymienia z Katowicami audycje muzyczne. Łódź, która specjalnie celuje w audycjach śpiewnych i rozporządza wieloma zespołami chóralnymi, o godz. 18.15 nadaje dla Łodzi i Katowic występ chóru stowarzyszenia śpiewaczego „Stella” pod dyr. Wacława Piotrowskiego. W programie pieśni polskich autorów. Jako solista ponad to wystąpi Bruno Feist, który wykona utwory na cytrze.

Przepięknie nad Adriatykiem

położony kraj słońca Kralna wiecznej wiosny DALMACJA
Dziś i codziennie w FOTOPLASTIKONIE MONIUSZKI 2.
Bilety 25 gr., dla ml. szkolnej 15 gr.

KOLONIA WYPOCZYNKOWO - TURYSTYCZNA W ZAKOPANEM.

Biblioteka im. B. Borochowa przyjmuje już zapisy na kolonię wypoczynkowo - turystyczną w Zakopanem w czasie od 15 grudnia. Kolonia mieści się w komfortowym pensjonacie - hotelu „Sankówka” przy ul. Chramcówki. Pokoje słoneczne, 2-osobowe. Bieżąca ciepła i zimna woda. Łazienki. Na żądanie pościel. Wikt obfity i smaczny 4 razy dziennie. Obsługa pensjonacka. Telefon, Radio, Czytelnia pism. Bezpłatny kurs narciarski dla uczestników kolonii. Kierownictwo administracyjne spotowe spoczywa w rękach wykwalifikowanych instruktorów. Turnusy 10 i 14 dniowe.

Cena za turnus 10-dniowy — zł. 45.—. Przejazdy indywidualne i grupowe. Zniżki kolejowe dla uczestników kolonii.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje bibl. im. B. Borochowa Zachodnia 59, tel. 101-70 w godz. 6 — 10 wiecz.

Przejazdy indywidualne do AUSTRII CZECHOSŁOWACJI ITALII FRANCJI WĘGIER
Zakładnia najszybciej Wagons-Lits/Cook
Łódź, Piotrkowska 68

Związek zawodowy lekarzy powstać ma niebawem na terenie naszego miasta

Jak wiadomo demokratyczny odłam lekarzy b. związku lekarzy R. P. miał utworzyć oddzielny związek lekarzy demokratów. Centrala tego nowego związku mieścić się miała w Krakowie. Ponieważ jednak sprawa legalizacji nowej centrali napotyka nara-

10-lecie
łódzkiego hokeja

W dniu wczorajszym 16 grudnia minęła rocznica 10-lecia powstania łódzkiego hokeja. Pierwszym klubem hokejowym w Łodzi był „Union” a następnie drużynę hokejową utworzył LKS. Pierwsze kluby łódzkie rozgrywały mecze hokejowe na... stawie w Helenowie i należały do klasy B okręgu warszawskiego. ŁOZHL zamierza z okazji jubileuszu urządzić specjalny turniej hokejowy.

Dzisiaj walne obrady
pływaków

W dniu dzisiejszym odbędzie się w lokalu LKS-u przy ul. Piotrkowskiej 112, o godz. 18.30 doroczne walne zebranie łódzkiego okręgowego związku pływackiego. Do związku należy 5 następujących klubów: LKS, HKS, Makabi, PKS i Boruta. W sezonie ubiegłym odbyły się w Łodzi 22 imprezy pływackie. 11 imprez zorganizował ŁOZP (w tym 1 międzynarodową z Węgrami), zaś 11 imprez zorganizowały kluby. Oznak pływackich związek wydał 153. Z ciekawszych wniosków, które wpłynęły na zebranie, na uwagę zasługuje wniosek zarządu w sprawie utworzenia specjalnego referatu ratownictwa. Referat ten będzie miał na celu szkolenie instruktorów i przodowników ratownictwa.

Aktualia lokalne

— Do eliminacji ping-pongowych w Łodzi, które odbędą się w ciągu soboty i niedzieli, zgłosiło się ponad 20 zawodników.

— W dniu dzisiejszym odbędzie się w lokalu ŁOZLA konferencja kierowników sekcji lekkoatletycznych, na której omówiona będzie sprawa zaprawy zimowej.

— Chmielewski po walce z Tille rem będzie na skutek polecenia lekarza pauzować przez 3 tygodnie, ograniczając się do treningów. Pierwszy jego start nastąpi dopiero 6 stycznia na meczu IKP — ze Strzelem w Gdyni.

— Polski związek pływacki mianował sędziami związkowymi w Łodzi pp. Piątkowskiego, kpt. Kopackiego, Kędzierzawskiego i Majchrzaka. Dotychczas wymienieni panowie byli sędziami okręgowymi. Sędziowie związkowi mogą pełnić funkcje na wszelkich poważniejszych zawodach oraz na mistrzostwach Polski.

Z wizytą u Władysława Karasiaka
najstarszego i najpopularniejszego piłkarza Polski

Utarło się u nas powiedzenie, że Łódź jest małym miastem, w którym wszyscy się znają. I słusznie. Idąc na poszukiwanie Władysława Karasiaka, liczyliś

Wł. Karasiak my się właśnie z tym, że znając tylko ulicę, na której ten popularny piłkarz mieszka, napewno z łatwością odzyskamy dom, mieszczący w sobie gniazdo rodziny Karasiaków. I tak się też stało. Pierwszy napotkany przechodzień zagadnięty w tej sprawie, od razu wskazał nam nietylko budynek, ale nawet dokładnie określił, które piętro i które drzwi. Myślałby kto, że to może akurat do bry znajomy Karasiaka, bo i nam się tak w pierwszej chwili zdawało, ale gdy zapytaliśmy właśnie o to uprzejmego rozmówcę, okazało się, że owszem zna go, ale tylko jako piłkarza. Idąc za wskazaniem uprzejmego przewodnika odrazu trafiliśmy pod właściwy adres.

GNIAZDO RODZINY
KARASIAKÓW

Duża, widna, schludna i czysta izba mieszkalna świadczy o dobrych stronach gospodni p. Karasiakowej, która jak to po tym wyłumaczyła, posiada już dużą wyрекę ze strony sporej już Karasiakówny. Na ścianach dużo zdjęć, oczywiście sportowych, dyplomy i to nie byle jakie, bo dyplomy uznania od PZPN, pod nimi Bronzowy Krzyż Zasługi, otrzymany w tym roku, pamiątkowa plakietka jubileuszowa i wiele innych bardzo cennych pamiątek i nagród. Trafiliśmy w

samą porę, bo gospodarz był właśnie zajęty robeniem porządku w swoich „szpargałach sportowych”.

Od razu przystępujemy do celu naszej wizyty i z olówkiem w ręku słuchamy, a raczej pytamy najpopularniejszego piłkarza. **PIERWSZE KROKI PIŁKARZA** — Czy nie byłby Pan łaskaw podzielić się z czytelnikami historią swojej kariery piłkarskiej? Rozumiem, że dokładnie trudno będzie Panu opowiedzieć, ale może tylko to, co Pan pamięta?

— Proszę Pana. Pierwsze kroki w roli piłkarza stawałem w roku 1908 na boisku ówczesnego klubu sportowego „Kraft”. Znajdowało się ono na dzisiejszej ulicy Narutowicza, w miejscu, gdzie obecnie mieści się gmach gimnazjum Miklaszewskiej. W tym czasie trenowała tam uczniowska drużyna szkoły przemysłowej, biorąca udział w rozgrywkach o mistrzostwo okręgu. Zachęcony przez jednego z lepszych w owych czasach piłkarza Pawła Loewensteina przy powyższej drużynie zacząłem uczyć się tajników piłki nożnej. A trzeba wiedzieć, że było to nie byle jaki klub. Jego nazwa Newcastle wskazuje na udział w nim rodowitych angiłków, zajętych zawodowo w tym czasie w zakładach przemysłowych I. K. Poznńskiego i Widzewskiej Manufakturze. Po kilku takich treningach

postanowiłem założyć własny klub. Pieniądze na kupno pasiastych koszulek w tajemniczy sposób zgineły z szuflady ojca, przedzej, niż siłaki w pewnym miejscu od pasów, ale o tym prędko za-

omniałem w ferworze walk piłkarskich. Przyszła wojna światowa. Losy rzuciły mna aż do Niemiec, gdzie nie zaniedbałem ukochanego sportu, grywając w niemieckiej drużynie „Germania” w Westfalii. Nie daleko mnie mieszkał Stasio Piotrowski, który również grał w Essen, gdzie miał pracę. W roku 1918 wróciłem do Łodzi i zacząłem grać w towarzystwie sportowym „Łodzianka”, ale tylko w ciągu jednego sezonu, gdyż po tym przeniosłem się do Łódzkiego Klubu Sportowego. Były to czasy świetności Cyla, Otto, Millera, Gabriela, Siedzia, Fiszera, Kowalczyka i in. Ale i tu nie zarząłem miejsca. Jako wojskowy grywałem po tym w drużynie 31 p. S. K. ówczesnym mistrzu Łodzi. Przeniesiony służbowo do Warszawy, bronielem barw „Korony”, w której poznałem Bułanowa. Następnie, po powrocie do Łodzi, wraz z bratem grywaliśmy w Wojskowym Klubie Sportowym. Po utworzeniu Ligi państwowej wstąpiłem do Turystów, a po ich spadku z ligi wróciłem do LKS, gdzie siedzę do dziś.

Z tego wynika, że jakkolwiek od początku minęło już 29 lat, to dopiero w ubiegłym roku obchodziłem 20-lecie, gdyż trzeba było odliczyć przerwy.

„POLSKI VOGL” — A kiedy, według pańskiego zdania, znajdował się Pan w swej najlepszej formie życiowej? — Ścisłej daty niestety nie pamiętam, ale wiem dokładnie, że z pośród czternastu rozegranych spotkań w barwach reprezentacji Polski, najlepiej grało mi się z Węgrami na drugim meczu w Budapeszcie, gdzie węgry ochrztili mnie zaszczytnym przydomkiem „polskiego Vogla II”.

— A propos zawodów w reprezentacji. Czy miał Pan kiedy tę dziś tak bardzo popularną tremę? — Owszem i to nawet bardzo dużą. Przez pierwszy kwadrans pierwszego meczu z węgami w Budapeszcie miałem taką szaloną tremę, że nie widziałem ani piłki, ani graczy. Grałem — jak to się mówi — intuicją. Ale po tym rozegrałem się i według opinii naszych kierowników, byłem jednym z lepszych polaków. **WESOŁE EPIZODY Z KARIERY**

— A może pamięta Pan jakieś wesołe epizody w swojej bądź co bądź bardzo długiej karierze piłkarskiej?

— Owszem — pierwszy był bardzo zabawny, ale i bardzo kosztowny. Gdy po usilnych staraniach udało nam się doprowadzić do skutku mecz w roku 1910, po przybyciu na boisko obydwu drużyn, okazało się, że żadna z nich nie ma piłki. Rozpacz oczywiście była wielka. Ale nagle przypomniało mi się, że mogę pożyczyc takąową od p. Loewensteina. Przypuszczenie moje było słuszne, bo już w pół godziny po tym bieglem uradowany z piłką pod pachą. Z wielką uciechą kopnąłem nowiutką piłeczkę w górę, która założywszy wielki i dziwny łuk trafiła prosto w wielką szybę wystawową. Oczywiście, jak na złość, momentalnie znalazł się dozorca i w dodatku w pozycji takiej, która absolutnie uniemożliwiała mi ucieczkę. I znowu po ratunku do p. Loewensteina, który miał miłkiekkie serce i 20-rublowym banknotem zaspokoił wszelkie pretensje zarówno właściciela szyby, jak i dozorca. Drugi zabawny epizod przytrafił mi się po meczu w Szwecji,

na zabawie tanecznej. O zgrozo! przecież o tańcu dotychczas nie miałem pojęcia. Jak się okazało po tym, nietylko ja, bo i Wacek Kuchar, jakkolwiek dryg do piłki w nogach miał nie byle jaki, to jednak do tańca jakos się nie kwapił. Ale co było robić z korpulentną panią pułkownikową, która jak mur, uparła się, że musi ze mną tańczyć. Podziwiam tylko siłę tej pani, bo dokładnie sobie przypominam, że nogi moje napewno do ziemi w tańcu nie dotykały. Boże, jak mi żal tej pani, bo muszę zaznaczyć, że był to akurat walc, trwający 10 minut i że przez tyle czasu sympatyczna pani pułkownikowa dźwigała dookoła siebie 62-kiłowy ciężar.

KOŃCZE 40 LAT

— Proszę Pana. Trochę niedyskrecji. Ile tak naprawdę liczy Pan sobie lat?

— 10 kwietnia 1938 roku wlezi mi na kark czwarty krzyżyk, a więc 40-ka za pasem.

— No i jakże, czy ma pan zamiar dalej grać w piłkę?

— Chwała Bogu, siły mam, na chęciach też mi nie zbywa, ale ciężka praca absolutnie nie pomaga mi do utrzymania tych sił. **CIEŻKO PRACUJE...**

— A gdzie pan pracuje?

— Pracuję w firmie K. T. Buhle, gdzie zajęty jestem w wykończalni surowych towarów. Żeby móc określić w jakich ciężkich warunkach zarabiam na swoje utrzymanie, trzeba przyjść kiedykolwiek i zobaczyć. Ręczę, że dopóki nie złapałby mnie pan za nos, nie widziałby pan mnie, gdyż para, wydobywająca się z kotłów do gotowania zmniejsza widoczność nawet na odległość dwóch kroków. A na nogach, na tych samych, które już dotychczas biegały po boiskach przez ponad 700 meczy, dźwigam ciężkie drewniane buty, które przesłaniają wodę, ważą napewno ponad 5 kg.

ZARABIAM 15 ZŁ. TYGODNIOWO

— No dobrze. A czy LKS. nie miał dla pana jakiegokolwiek lepszego zajęcia?

— Poruszył pan sprawę dla mnie bardzo drastyczną, jedyną może, przez którą mam duży żal do swego klubu macierzystego. Bo proszę sobie wyobrazić, że pracuję obecnie 2, w najlepszym razie 3 dni w tygodniu, zarabiając około zł. 15.—. Czy z tego można żyć razem z żoną i dzieckiem? Gdybym wiedział, że klub nie może, że dla innych nie starał się o zajęcia, byłoby mi lżej, ale tak, to proszę wierzyć — jest mi naprawdę bardzo przykro.

Na tym kończymy rozmowę z najstarszym w Polsce piłkarzem, który może być stawiany za wzór sportowca. Człowiek, który przez 29 lat potrafi być czynnym i to nie tylko przeciętnie, ale w dużej większości rozegranych przez siebie zawodów brylował wśród 22 kopicących piłkę duża przytomnością umysłu, szaloną rutyną, werwą i zapałem, graniczącym wprost z poświęceniem dla swych barw klubowych, zasługuje w zupełności na to, by być otoczonym jaknajbardziej troskliwą opieką przez klub, dla którego oddawał swe umiejętności. Sądymy, że wszyscy ci, którzy kiedykolwiek widzieli Karasiaka na boisku, jak w obliczu kłeski dwoił się i troił, jak by wszędzie i w obronie i w pomocy, i w ataku, by za chwilę znaleźć się w pustej bramce, podzielą nasze zdanie i są pełni uznania dla tego naprawde wybitnego piłkarza polskiego.

R. Chł.

Wywczasy zimowe
W Zakopanem

na kolonii i obozie „Bar-Kochby” (Łódź) w pełnokomfortowym pensjonacie „GRANIT”, ul. Kościuski. Wyjazd 23. XII br. z Łodzi. Wyjazdy indywidualne. Dla uczestników Obozu 50% ulgi kolejowej przyznanej przez MINISTERSTWO Komunikacji. Informacje udziela sekretariat „Bar-Kochby”, Piotrkowska 111 telef. 269-09 od 18—22.

Przestrogi i informacje

dla łodzian, wyjeżdżających na narty do Zakopanego

Zbliża się okres masowych wyjazdów w góry. W związku z tym, oraz z przeprowadzoną ostatnio unifikacją w nauczaniu sztuki jazdy na nartach P. Zw. N. przestrzega przed korzystaniem z usług pokatnych nauczycieli narciarstwa, nie posiadających kwalifikacji. Nauka u przygodnych nauczycieli staje się niejednokrotnie nie tylko stratą czasu i pieniędzy, lecz nieraz powoduje także nabycie w jeździe wadliwych przyzwyczajeń, które trudno jest później wykorzystać.

We wszystkich ważniejszych ośrodkach zimowych istnieją szkoły narciarskie autoryzowane przez P. Zw. N., w których ucząca rutynowani i wykwalifikowani instruktorzy. Każdy egzaminowany nauczyciel narciarstwa posiada legitymację określającą jego stopień (trener, pomocnik trenera, instruktor, pomocnik instruktora) wydany przez P. Z. N. Nauczyciele amatorzy posiadają legitymacje niebieskie, zawodowi — różowe, przy czym w bieżącym sezonie, ze względu na przejściowy okres reorganizacji ważne są również stare legitymacje koloru białego. Ponadto instruktorzy praktykujący noszą na ramieniu stemplowane opaski odpowiedniego koloru. Na opaskach wpisany jest stopień instruktorski.

Do pobierania opłat za nauczanie uprawnieni są jedynie nauczyciele zawodowi. Amatorom natomiast przysługuje jedynie prawo zwrotu kosztów, przejazdu i utrzymania. W obu wypadkach obowiązują normy ustalone przez P. Z. N. P. Z. N. uruchamia w dniu 15 grudnia szkołę narciarską na Kasprowym Wierchu. Zarząd szkoły powierzono St. Służewskiemu. Szkoła posiada pierwszorzędną obsadę instruktorską. Między innymi zaangażowano specjalistę od biegów zjazdowych, austriacka Sepp Rehrla.

Nauczanie odbywa się w trzech oddziałach: a) dla początkujących, b) dla zaawansowanych, c) dla wprawnych. Przejście do poszczególnych oddziałów uwarunkowane jest wykazaniem się z opanowaniem techniki jazdy na nartach w zakresie uprawianym do przyjęcia na dany oddział.

Czas trwania nauki jazdy jest traktowany indywidualnie i zależy wyłącznie od postępu ucznia.

Ponad to prowadzona jest specjalna grupa, w której odbywa się przeszkolenie w technice zjazdu i slalomu dla zawodników. Kurs ten prowadzić będzie Sepp Hehrl.

Oddział dla wprawnych oraz grupa zjazdowców prowadzi ćwiczenia na Kasprowym Wierchu, oddziały dla zaawansowanych i początkujących odbywają ćwiczenia na okolicznych reglach koło Zakopanego.

Koszta nauki wynoszą: dla osób zrzeszonych w PZN zł. 2.50 dziennie, dla niezrzeszonych — 3 zł. dziennie. Zgłoszenia przyjmuje w Zakopanem biuro P. Z. N. w domu Ligi Popierania Turystyki, ul. Kościuski, oraz szereg firm zakopiańskich.

Uczestnicy Szkoły Narciarskiej korzystają z ulg przy przejazdach koleją linową na Kasprowy Wierch oraz w opłatach za noclegi w wysokogórskiej stacji narciarsko-turystycznej T. K. N. na Kasprowym.

Dodatnie saldo bilansu handlowego

Bilans handlu zagranicznego Polski przedstawiał się w listopadzie następująco: przywóz 281,327 ton, wartości 108,044 tys. zł., wywóz 1,382,801 ton, wartości 111,061 tys. zł. Dodatnie saldo w listopadzie wyniosło 3,017 tys. zł.

W cyfrach tych zawarty jest przywóz towarów z Niemiec (w sumie ok. 700 tys. zł.) z tytułu likwidacji zamrożonych należności za tranzyt kolejowy przez Polskę. Przywóz tych towarów nie powoduje odpływu walut z Polski.

W porównaniu do października zwiększył się w listopadzie wywóz o 2,735 tys. zł. i przywóz — o 1,922 tys. zł.

Zwiększył się m. in. wywóz lnu i odpadków o 1,5, tkanin wełnianych, półwełnianych i odzieżowych o 0,8 milj. zł.

Zmniejszył się wywóz przedzwy wełnianej o 0,6 milj. zł.

Zwiększył się przywóz wełny owczej surowej niepranej o 1,1, przedzwy wełnianej o 0,4, bawełny i odpadków o 0,4 milj. zł.

Zmniejszył się przywóz skór futrzanych o 2,5, przedzwy i jedwabiu naturalnego o 0,4, szmat o 0,4 milj. złotych.

W listopadzie r. ub. obroty handlu zagranicznego Polski były niższe i wynosiły po stronie importu 92,5 milj. zł., eksportu — 95,3 milj. złotych.

Październik był pierwszym miesiącem, który dał dodatnie saldo w naszym handlu zagranicznym w okresie b. r. Przypomnieć należy, że I półrocze r. b. zamknęliśmy ujemnym bilansem handlowym w wysokości 61,9 mil. zł. Dopiero październik z dodatnim saldem w wysokości 2,215 tys. zł. zmniejszył kwotę ujemnego bilansu handlowego, która — według danych głównego urzędu statystycznego — za okres 10 miesięcy r. b. wynosi 59,646 zł. Po uwzględnieniu dodatniego salda za listopad, ogólne saldo w bilansie handlowym za 11 miesięcy r. b. zmniejszył się do kwoty 56,639 tys. złotych.

W miesiącach poprzednich kształtowanie się bilansu handlowego nie było wywołane przyczynami strukturalnymi handlu zagranicznego, a raczej miał on charakter czysto koniunkturalny. Na kształtowanie się ujemnego bilansu wpłynęły przyspieszony przywóz artykułów produkcyjnych oraz zwiększony w granicach obrotu clearingowego. Okres przedsezonowy natomiast wpłynął znacząco na zmniejszenie naszego wywozu po stronie czynnej.

Jednakowoż nie same sumy bilansowe stanowią o poprawie kształtowania się naszej koniunktury eksportowej, lecz głównie wysokość obrotów, które charakteryzują prężność i dynamikę naszego handlu zagranicznego. Bardzo mocno podkreśliły to już cyfry obrotów z zagranicą w październiku, gdyż w miesiącu tym zaznaczył się poważny wzrost eksportu, a mianowicie w porównaniu z wrześniem eksport był wyższy o kwotę 17,700 tys. zł. przy równoczesnym zmniejszeniu importu, a mianowicie o kwotę 7,113 tys. zł. Listopad wykazuje dalszą dynamikę naszego eksportu, gdyż w porównaniu do miesiąca października w wywozie mamy wartość wyższą o 2,735 tys. zł., a w przywozie o 1,922 tys. zł. w porównaniu do miesiąca października.

Z faktów powyższych wynika, że dodatni bilans handlowy w miesiącu październiku i listopadzie nie był czymś przypadkowym w kształtowaniu się naszych obrotów z zagranicą, lecz że nasza koniunktura eksportowa wykazuje pewną stabilizację.

Krośnieńskie zakłady Inniarskie

ogniwnem w rozbudowie centralnego okręgu przemysłowego

Krosno, małe i ciche podkarpackie miasto, przeżyło ostatnio szereg podniosłych uroczystości, zorganizowanych z inicjatywy zarządu zakładów przemysłu lnianego „Krosno” S. A.

Przedsiębiorstwo to jest dzisiaj jedną z najpoważniejszych fabryk przemysłu lnianego w Polsce.

Podkarpackie wogóle, a szczególnie okolice Krosna posiadają pierwszorzędne warunki dla uprawy lnu. Tym się też tłumaczy, że próby uruchomienia fabryk lnianych na tym terenie trwały przez 20 lat od 1905 do 1924 roku. Brak kapitału i szereg trudności spowodował, że prace nad należytych wykończeniem i urządzeniem fabryki musiały być w roku 1924 przerwane, co doprowadziło do całkowitego unieruchomienia przedsiębiorstwa i wreszcie do przejęcia go za niezapłacone zobowiązania przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Z inicjatywy Zjednoczonych Zakładów Włókienniczych K. Scheiblera i L. Grohmana S. A. oraz przemysłowca Józefa Rajchenbauma zawiązała się w 1934 r. spółka „Zakłady Przemysłu Lnianego „Krosno” S. A.”, która nabyła od Banku Gosp. Krajowego obiekty fabryczne w Krośnie. Nie stanowiły one wykończonego warsztatu przemysłowego, wymagały bardzo wiele wysiłku, nakładów pracy i kapitału, jednak dzięki kilkunastu wyjątkowej pracy kierownictwa zakładów, popartej zrozumieniem miarodajnych czynników, w szczególności ministerstwa spraw wojskowych, ministerstwa przemysłu i handlu, Banku Gospodarstwa Krajowego — stało się przedsiębiorstwo duża, nowoczesnie zorganizowana i pierwszorzędnie wyposażona fabryka.

Zakłady stałe zatrudniają ok. 1.000 robotników, produkując różne gatunki przedzwy, nici oraz tkanin lnianych i zdobywając odpowiednie warunki rozwoju.

W ciągu najbliższych trzech lat,

zakłady dzięki dalszym inwestycjom, podwoją swą produkcję. Zachęcona dobrym przykładem ludność rolnicza rozpoczyna hodowlę lnu, mając zbyt zapewniony na miejscu, a liczne rzesze bezrobotnych mieszkańców miast i osiedli znajdują w rozwijających się zakładach pracę. Podkreślić należy, że pionierska praca „Zakładów Przemysłu Lnianego „Krosno” S. A.” podnosi wśród mieszkańców Krosna i okolicy kulturę rzemieślniczą, przedziałniczą i tkacką, podnosząc tym samym ogólny dobrobyt i stwarzając nowe warunki rozwojowe.

Dzięki współdziałaniu członków rady nadzorczej spółki z jej prezesem gen. dr. Feliksem Maciszewskim na czele oraz wszechstronnej inicjatywie i doświadczeniu zarządu w osobach pp. dyr. T. Beldowskiego i dyr. J. Rajchenbauma, „Zakłady Przemysłu Lnianego „Krosno” S. A.” zdobywają zbyt dla wszystkich swoich wyrobów na rynku krajowym i torują sobie drogę na rynki zagraniczne, służąc żywym przykładem, jak wiele zdziałać można dobrego dla kraju i ludzi zdrową inicjatywą i usilną pracą.

Dowodem rozwoju zakładów, a jednocześnie zupełnej zmiany nastrojów, panujących do niedawna w Krośnie, były ostatnie uroczystości. Po uroczystym nabożeństwie w kościele parafialnym odbyło się na rynku w obecności tłumnie zebranej miejscowej ludności i licznie przybyłych przedstawicieli władz administracyjnych, wojskowych, sfer gospodarczych i t. d. wręczenie wojsku karabinów maszynowych, ufundowanych przez pracowników zakładów „Krosno”.

Wręczając te karabiny wojsku, zapowiedział prezes Maciszewski, że jest to pierwszy etap ofiarności pracowników, wdzięcznych państwu za możliwość znalezienia pracy. Piękne przemówienie wygłosił w imieniu wojska płk. Czadek, podkreślając, że mieszkańcy Krosna nie po raz pierwszy dają dowód

swego stosunku do państwa, gdyż w roku 1914 z tych właśnie okolic najliczniej poszli do legionów a w roku 1918 pod Lwów.

Pod pomnikiem Łukasiewicza odbyła się następnie przed przedstawicielami władz państwowych i wojskowych defilada oddziałów wojskowych, organizacji przysposobienia wojskowego i robotników fabryki, po czym udano się do okazałych budynków nowowzniesionej i bardzo dobrze urządzonej tkalni i wykończalni, gdzie nastąpiło ich poświęcenie.

Prezes Maciszewski przedstawił zebrany historię fabryki, następnie przemawiał wice-wojewoda Chmielewski, dyr. dep. przem. min. przem. i handlu, p. Wierusz-Kowalski, reprezentant min. spraw wojsk. p. płk. Florek, zast. nac. dyr. B. G. K., p. dr. Minkowski, reprezentant władz administracyjnych i miejscowego społeczeństwa, podkreślając w swych przemówieniach radość z dokonanego dzieła i życząc kierownictwu zakładów dalszych jaknajpomyślniejszych rezultatów pracy.

Wreszcie dla podkreślenia, że pracownicy zakładów krośnieńskich posiadają całkowite zrozumienie dla konieczności pracy społecznej, odbyło się poświęcenie ufundowanych przez firmę urzędów ochotniczej zmotoryzowanej straży ogniowej. Straż ta stanowi liczny zastęp, w wojskowy sposób zorganizowanych pracowników zakładów „Krosno”, którzy gotowi są bronić przed pożarem nie tylko zakłady, ale również mienie miejscowej i okolicznej ludności.

Przebieg uroczystości pozostawił na ich uczestnikach głębokie i niezwykle korzystne wrażenie, dając jeszcze raz dowód, że wszędzie, gdzie się znajdzie zdolna i przewidyująca inicjatywa, gdzie wszystkie czynniki pracują w sposób planowy i skoordynowany, osiąga się w szybkim tempie rezultaty, podciągające Polskę wzwyż.

Haussa na papiery wartościowe

Wzmógł się popyt ze strony publiczności

Zalnicywana przez zawodowe koła giełdowe zwykła kursów papierów wartościowych, która, jak wiadomo, zbiegła się z expose min. Kwiatkowskiego, została wczoraj spotęgowana przez udział publiczności w transakcjach. Jak wiadomo, pierwsza faza zwyżkowa na giełdzie warszawskiej zakończyła się lekkim załamaniem się kursów. Stało się to wskutek początkowego powstrzymania się publiczności z nabywaniem papierów, zawodowe zaś koła giełdowe, rozporządzające względnie słabymi środkami pieniężnymi, nie mogły utrzymać kursu.

Wczorajsza zwyżka, jakkolwiek nie można negować zasług kół zawodowych, w przeważnej mierze ujawniła się z powodu zwiększonego popytu szerokiej publiczności, co zdaniem sfer giełdowych, nadaje zwyżce tej charakter trwalszy. Trudno jest wprawdzie po jednym dniu „mocniejszą” przesądzać sprawę ukształtowania się kursów papierów w sensie zwyżkowym, niemniej koła giełdowe z dość poważnym optymizmem zanaturują się na tę kwestię. Przebieg kursów w ciągu najbliższych dni niewątpliwie wyjaśni nam tę sprawę.

Transakcje dokonywane były po kursach następujących: 4,5 proc. państwowa pożyczka wewnętrzna podniosła się o 50 pkt.; za grubsze odcinki płacono 60,15, żądano 60,65, za sekły zaś płacono 59,90, żądano 60,40.

3 proc. pożyczka inwestycyjna również wykazała zwyżkę,

jakkolwiek niejednolitą: I em. tej pożyczki podniosła się o 25 pkt. i obracano nią po 76 kupno, 76,50 sprzedaż. Natomiast II em. zwyżkowa o 75 pkt., osiągając kurs 75,25 w placeniu, 75,75 w żądaniu.

5 proc. pożyczka konwersyjna poprawiła się o 150 pkt. Papierem tym obracano po 65,25 kupno, 65,75 sprzedaż.

5 proc. pożyczka kolejowa zwyżkowa o 100 pkt. Obracano nią po 63,25 w placeniu, 63,75 w żądaniu.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) podniosła się o dalsze 75 pkt.

Na rynku prywatnym obracano nią po 41,25 kupno, 41,75 sprzedaż.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna: grubsze odcinki podniosły się o 50 pkt. i obracano nimi po 62,75 w placeniu, 63,25 w żądaniu. Natomiast drobne odcinki wykazały zwyżkę 75 pkt., osiągając kurs 61,75 kupno, 62,25 sprzedaż.

4,5 proc. listy zastawne ziemskie ser. V zwyżkowały o 50 pkt. Obracano nimi po 59,25 w placeniu, 59,75 w żądaniu.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi z r. 1933 wykazały zwyżkę o 125 pkt. Na rynku prywatnym obracano nimi po 61 kupno, 61,50 sprzedaż.

Na rynku akcyjowym zwyżka przybrała rozmiary nieco większe. Akcje Banku Polskiego podniosły się bowiem o 200 pkt. i obracano nimi po 102,50 kupno, 110,50 sprzedaż.

Zjazd przemysłu drzewnego omówi m. in. politykę lasów państwowych

W niedzielę odbędzie się w Łodzi w stowarzyszeniu przemysłowców i kupców drzewnych (Piotrkowska 85) zjazd przemysłowców i kupców drzewnych z województwa łódzkiego.

Zjazd ma na celu omówienie szeregu niezmiernie aktualnych spraw, dotyczących się drzewnictwa prywatnego. W szeregu referatów poruszona zostanie sytuacja na rynku drzewnym, sprawa zaopatrzenia tartaków w surowiec, ceny i zakupy surowca, świadczenia socjalne w przemyśle drzewnym i zagadnienie bezpieczeństwa pracy, sytuacja na wewnętrznym rynku drzewnym, sprawa niuczynowej konkurencji w drzewnictwie i walka z „dzikimi” kopcami.

Na zjeździe będą poruszone wszystkie zagadnienia, które absorbują prywatne firmy drzewne. Sytuacja w drzewnictwie na terenie łódzkim, szczególnie zaś stan rynku drzewnego nakazuje utworzenie silniejszej organizacji.

Brak surowca i polityka surowca w lasach państwowych wymagają gruntownego omówienia i wysunięcia szeregu postulatów w tej sprawie. Firmy drzewne odczuwają również konieczność omówienia sprawy cen na surowiec, jak i stosunków na rynku łódzkim, na którym daje się we znaki w stopniu bardzo silnym szkodliwa działalność t. zw. anonimowych kupców, dezorganizujących rynek drzewny.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Tendencja dla dewiz i dla pożyczek państwowych nieco mocniejsza, dla listów zastawnych i dla akcji mocna. W obrocie prywatnym 3 proc. renta ziemiska (1600 zł.) 54,38, (500 zł.) 57,57 (100 zł.) 65,60.

DEWIZY. Holandia 293,55, Bruksela 89,75; Londyn 26,37, Mediolan 27,70, Nowy Jork 5,27,37. Nowy Jork — kabel 5,27,50, Oslo 132,55, Paryż 17,93, Praga 15,54. Sztokholm 136,05, Zurych 122,10.

PAPIERY PROCENTOWE.

3 proc. pożycz. prem. inwest. I em. 76,25, II em. 75,50, 3 proc. pożycz. prem. inwest. seriowa I em. 4, II em. 85, 4 proc. państw. pożycz. prem. w dolarowa 40,75 — 41,25, 4 proc. pożycz. konsol. większe 62,50 — 63, 4 proc. pożycz. konsolidacyjna drobne 61,50, 4 i pół proc. pożycz. wewn. państw. 60,25 — 60,38 (po 100 zł.) 60,13, 5 proc. konwers. 65,50, 8 pr. L. Z. Komun. Banku Gosp. Kraj. 94 (w proc.), 8 proc. oblig. Kom. Banku Gosp. Kraj. 94, 7 proc. L. Z. i oblig. Kom. Banku Gosp. Kraj. 83,25, 6 proc. L. Z. Banku gosp. Rolnego 94, 7 proc. L. Z. Banku Rolnego 83,25.

5 i pół proc. L. Z. Kom. BGK 31, 5 i pół proc. oblig. Kom. BGK 81, 8 proc. oblig. budowlane BGK 93, 4 i pół proc. L. Z. ziemskie seria V 59,50 — 59,38, 5 proc. L. Z. Warszawy 69,75, 4 i pół proc. L. Z. Warszawy 63,50, 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 68 — 69, 5 proc. L. Z. Łodzi (1933 r.) 60,75 — 61,25.

AKCJE. Bank Polski 108,75 — 109,50, Warsz. Tow. Fabr. Cukru 33,50, Węgiel 27,50 — 27,25, Ilpop 62 — 60,50 — 61, Starachowice 33 — 32,50 — 32,75.

GIEŁDA ŁÓDZKA. Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

Trans. Sprzedaż Kupno
Inw. 1 em. 76,00
Inw. 2 em. 75,00
Dolarówka 40,75
Kons. gr. 62,50

Wewnętrzna 61,00 60,50
Bank Polski 109,00 108,50

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Zyto	23,00	— 23,25
Pszenica	29,00	— 29,25
Pszenica zbierana	27,75	— 28,50
Jęczmień przem.	19,25	— 19,75
Jęczmień brow.	20,25	— 21,25
Owies	22,50	— 23,50
Owies zbier.	21,75	— 22,25
Mąka żytnia 50%	33,25	— 34,00
" " 65%	31,50	— 32,25
" " II g.	21,50	— 22,50
" razowa	26,25	— 27,00
Mąka pszenna I g.	47,00	— 48,00
" " 50%	42,00	— 43,00
" " 65%	41,50	— 42,50
" " II g.	36,00	— 37,00
" " " "	31,00	— 32,00
" " " "	28,50	— 29,50
" razowa	33,25	— 34,25
Otręby żytnie	14,75	— 15,00
" pszenne	14,75	— 15,00
" " grube	15,00	— 15,25
Rzepak	57,50	— 58,50
Gryka	18,00	— 18,75
Victoria	29,00	— 30,50
Kasza gryczana	31,00	— 32,00
Mąka ziemniaczana	30,00	— 34,00
Mąka ziemn. prima	27,00	— 30,00
Makuch lniany	20,50	— 21,00
" miejscowy	21,50	— 23,50
" rzepakowy	19,00	— 21,00
Mak niebieski	80,00	— 82,00
Wyka	19,00	— 22,00
Srut Soja	24,00	— 24,50
Siemię lniane kres.	48,00	— 49,00
Gorzycza	42,00	— 43,00
Groch polny	29,50	— 30,00

Tendencja słabsza.

Silny spadek eksportu łódzkiego

W listopadzie wyeksportowano a okręgu łódzkiego wyrobów włókienniczych 284,263 kg. wartości 1,843,246 zł.

W porównaniu z eksportem za październik, eksport uległ poważnemu zmniejszeniu; ilość wyeksportowanych kg. zmniejszyła się o 64,291, wartość o 962,983 zł.

Na pierwszym miejscu pod względem ilości i wartości wyeksportowanych towarów znajduje się Anglia, na drugim Argentyna, na trzecim Szwecja, na czwartym — Holandia, na piątym — Stany Zjednoczone.

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

TABELA NIEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI

5.000 zł. — 133865
 15.000 zł. — 97005
 16.000 zł. — 5545 131319
 5.000 zł. — 121548 144684

160232
 186934.
 2.000 zł. — 12006 11728
 80759 114874.

1.000 zł. — 33434
 500 zł. — 29886 41069 102854
 117701 142405 45795 103181
 142070 158917 160392 161118.

400 zł. — 35619 46702 61939
 81459 82698 85654 88643.
 300 zł. — 31620 35527 45179

69282 94141 135907 141532
 151528 160600 160676 166432
 179033 184166 194230.

250 zł. — 1487 2106 6899
 11428 16536 18668 23090 31454
 39000 41599 44630 56331 52115
 60785 64057 88415 89051 89949

92312 102209 112154 113828
 118903 132524 134427 135211
 136145 139576 141446 145941
 149393 156107 159875 172765

172995 176281 176940 180058
 184108 185243 186168 189628.

Wygrane po 50 zł., z literą s po 200 zł.
 249s 85 495s 52 904s 63s 1426 707

850s 2069s 638 3376s 497 994s 4076s
 259 84 305s 421 83 5198 343 689 784s
 6025s 179s 899 941s 7012s 25 31 270s
 171 89s 888s 8101 490 598s 883s 946

90s 9054s 664s 95.
 10052s 59s 455 603 80 854 11434 41s
 549 786s 829s 945s 84s 88s 12459 599

644 932 13006 55s 165s 84 656s 932
 15050s 168 293 575s 748 845s 906s 45
 81s 16432s 623s 857 83s 17299 550
 18030s 95 163 80 606 13009s 49s 183s
 303 556s

20177s 217 685s 758 21561 22219 409
 88s 785s 86 23165s 552 747 901s 24357
 414s 80 633s 605 785s 876 25037 188s
 351 408 506s 762s 26002s 349s 655s
 869s 981s 27452s 513s 78s 892s 28012
 253s 326s 499s 579 986 29339s 416s 577s
 712.

30258s 343 440s 696s 716s 31343s 431s
 851s 32576s 880 33155 604 34669 35069s
 284 815 947s 37733s 991 28012 553 681
 794 39053s 76s 143 204 615s 839s.

40082 560s 65 603s 951 41235s 423
 574s 837 40 59 42128 73s 509s 639 721s
 50s 823 55 43048s 77 328 528 738s
 44147 247 358 45009 264s 486s 915
 46532s 800s 44 951s 47218 34 62 98 408
 48092s 585 49314 676s 943.

50271 328s 78s 628 727s 800s 68
 51211 67s 618 974s 79s 52012s 77 184
 224 79s 51s 336 471 515 722 53522 45s
 671s 54351s 519 644 69 55187s 429s 56s
 558s 83 637s 901s 56000s 116s 462 9
 505 27s 671s 57389s 671s 837 993 58073
 203s 408s 96s 603s 64 701 93s 855 59218
 496 823.

60004 32s 162 338s 682s 963 72s
 61034s 219 305s 640 883s 984 62082 419
 541 875 63049 398s 406 573s 784s 914
 64148 364s 674s 82 65039s 328s 560
 66339 492s 988 67393 574s 789 68447s
 605s 727 69141s 213s 498 707 922s

70117s 690s 717s 961 71071 159 737s
 827 931s 72058 265s 503s 721s 47 62
 892s 73275 521s 654s 789s 74031s 264
 446 541s 801 75190s 452s 768s 891s
 76118 714 857s 999s 77192s 589 773s
 947s 76523s 80 700 2 822s 79115 218
 399 913

80180 362s 5 540s 85 601 718 89
 81251s 396 452 82167s 270 395s 647
 737s 886 83095s 107s 405 40 588s 714
 78 84204 643 91 85670 777 841s 88
 86071 131 322s 762s 87098 185 769 821
 80056 175 85s 298 425s 33 839 908s
 26 50 89136s 215 510s 44.

90317s 933s 67 91577 92064s 270 371
 528s 727 920s 93073s 81s 371s 521s 70
 76 7s 674 94579 715 808s 95025 79s 338
 456 72s 560 651s 909s 98398s 482 502s
 6s 78s 97722 826 98238 936s 99030 124
 77 85s 411s 553 688.

100087s 285 323s 35 8s 897s 905
 10135 362s 96 737 817s 102171s 662 767s
 983 103056s 114s 495s 613s 755s 839
 104229s 66 302 22 440s 105202 503s 4
 73s 810 981 106204s 54s 698s 747s 825
 107003s 198s 108009 414s 509 109197s
 403 91 534 615s.

110170 417s 517 11309 615s 885
 112126 297 417 33 933 95s 112228 62

117258 340 449 564 92s 681s 963s
 118124 81s 212s 481s 512 706s 900s 29
 119364.
 120260s 567s 121131 215s 38 343s
 496 122293 443s 569s 123058s 262
 124296 378s 420s 93 638s 97 700 716s
 125012 695 842s 949s 126043 190 394s
 413 42s 612s 127159 878 128314 129082
 484s 683s 831.
 130032 54 341s 475s 84 750s 13157s
 457s 901s 152049 175 280 504 840
 133107 134177 248 375s 879s 135069s
 211 378 822 909 136336s 72s 555s
 137147s 344 469s 730 9s 90s 882 138843s
 139564s 667 87 758 942s.

15.000 zł. — 30358
 10.000 zł. — 170784
 5.000 zł. — 84646
 1.000 zł. — 41631 39040 62982
 115823 152706 153419 163910
 174529.
 500 zł. — 30524 58369 85646
 94779 126679 181036 184716.
 400 zł. — 3494 48361 83587
 83939 87787 93209 95978 97837
 101180 122934 168697 186656
 189801.

831s 955 104044s 105713s 974 106121
 448s 697s 812 107941 109132s 553.
 1.00008s 193s 111186s 609 24s 95s
 112183s 232s 580s 908 113276 115653s
 116104 307 117431s 33s 797s 118123 965
 120163s 677s 731s 48s 124171s 122006
 700 123376s 879 124729s 863s 947
 125772s 126076s 155s 776 129030 868
 130551 700s 11s 131033 98 132546s
 882 133810s 134051 271s 947s 135392
 961s 93s 136340 507 72 137144s 138148
 346 863 139593 884.
 140199 339 871s 141015s 143384s 496s
 784 144070 308s 145092 845 146336s 81
 147663s 714s 148704s 74s 149020s 16.
 150469 688 152219s 805s 958s 152076
 390 743s 862 154323s 49s 540s 69s 857s
 155059 156065s 73 333 539 157018s
 136s 158345s 530 601s 11 753 77s.
 160008s 11s 243 161178s 551s 701s
 72 162645s 163871s 164472 165110
 167722s 981s 168545s.
 170214 55s 171272s 388 429s 57 82s
 172020 610s 173921 174362 656 177444
 178886 493 179371s 904s.
 180237 373 453 505s 641s 181276 556s
 673s 706 182370 183210 962 184378 624s
 185886 186505 908 187278 494s 719
 189123 720s.
 190251 312 679 759 192261s 942s
 193995s 194367 506.

niszczą wzrok, podobnie jak nie-
 odpowiednie środki do pielęgnacji
 nowonajaminy ustnej, niszczą
 uzębienie. Antyseptyczna pasta
 Vademecum, której delikatna
 pianka wszędzie przenika, dzięki
 swym własnościom bakteriobój-
 czym, niszczy mikroby próchnicy,
 gnieźdzące się na resztkach po-
 karmów w szczelinach zębów i
 zapobiega ich dalszemu rozwo-
 jowi. Usuwa kamień nazębny i
 nadaje zębom lśniąca biel.

**ELIKSIR
 VADEMECUM**,
 niezastąpiony
 środek antysep-
 tyczny, chroni ja-
 mę usną igardła
 przed atakami
 mikrobów, czyni
 oddech świeżym
 i przyjemnym.

**ELIKSIR i PASTA DO ZĘBÓW
 VADEMECUM**
 KAMIEŃ NA ZĘBNY PRÓCHNICE

100882 101504s 102225 81 635s 711
 49s 964s 103236s 40 325s 472s 85 615s
 895 104096s 155s 105105s 27s 106515s
 107633 751 914s 106630s 44s 947s
 109357 585s 653 781 93 886s.

110036s 90s 114s 59s 111102s 459 535s
 90s 677 754 112132s 879 113483s 562
 114408 910 115075s 210s 386 589 704s
 116701s 31s 94 117462 562 781s 118092s
 219 78s 119208s 485 852.

120259 519s 632 121370s 699s 122468s
 983 124086s 499 125562 603 704s
 127417s 699 900 128020 172s.

130043 53 347s 455s 694 131247 513s
 133885s 959s 64 134415 894s 135125s
 659 136106s 139611s 710.

140144s 502 773 878 974 141694 766
 85s 142815 951 143277 14437s 145147
 931s 146278s 914s 61 147322 995s
 148572 149373s.

151536 683 152226s 310s 153005 739s
 978s 154181s 229s 654 155027s 29
 156416s 559 63 628s 157055s 241s 574s
 708 52 158272s 513s 642 159717.

160654s 936s 161470 162112 528
 163131 87s 165050s 74s 166559s 167418s
 881 168646 169161s

170095s 143s 312 556 703 171218 335s
 65 172029s 364s 401 174235s 370s 617
 700 175290s 177059s 537 178115s 495
 844s 52s 179127s 766s.

180108s 282 445s 698 181157 341 800
 182120 799s 183023s 564 184924 185171s
 788s 186592s 187408s 548s 84 787s
 188418s 189128s 742.

191368 519s 608s 893s 80 192764s
 193525s 194050 524 940.

Unikaj chodzenia
 o jezdni!

Wygrane III kl. 40 Lot.

zł. 15.000.- na Nr. 97005
5000.- na Nr. 82709 **5000.-** na Nr. 145757

padły w szczęśliwej kolekturze
KAFKALA
 Łódź, Piotrkowska 54.

140136 867s 141676 75. 845 142447s
 515s 631 67s 73 143281s 302s 39s 547
 950 144354s 486 145018 137 289s 47s
 672s 774 946s 146291s 594 841s 60s
 147133 9 679s 148144 51s 288s 353 705
 893s 991s 149020 138s 266s 458s 565s
 931s.
 150115 499s 943s 151073 252 420 616
 919 152446 853s 916s 153411s 726s 59s
 532 935 114316 468s 717 920 115055s
 276s 409 513s 116433 535s 71 773

300 zł. — 3422 43263 50864
 73867 74525 83291 94108 109990
 149249 185688.

250 zł. — 3407 3648 3704
 11254 11932 30289 32491 3467
 37431 44636 50797 54483 57304
 58449 58573 66013 68853 70274
 80330 86760 87568 96764 100233

Wygrane 3 kl. 40 lot.

zł. 10.000.- na Nr. 170784
zł. 10.000.- na Nr. 131447
zł. 5.000.- na Nr. 133865
zł. 5.000.- na Nr. 129899

padły
u WOLANOWA

940s 154182 235 565 629s 155023s 178s
 268s 662 956s 156981 157779 158242
 444s 74 570 851 159244s 657s.
 160567s 676 798 982s 161442s 953s
 162656s 164123s 454 657 856s 165916s
 37s 25s 775 828 925 166006s 55s 330s
 408 849 167051s 572 605 911s 168677
 806 169253s 383 853s.
 170607 920 171015 458 979 172194s
 601s 30 776 173025 588s 174301 912s 89
 175021s 31 448s 57 545 176798 940
 177027 157 246 178062 186s 469s 72
 648s 841 936 179211s 368 491 760.
 180058 73 809 81s 181221 34s 336 55s
 485s 512 90 895 968 182075s 85s 132 49
 90 268s 75 615 8s 183246 563 741 77
 184006s 166 242 465s 577 617s 65 891s
 185044s 282s 386 437s 563 858 91s
 186219s 662s 753s 187716 188068 297
 345 706 984s 189111s 864 972.
 190320s 22 39 453s 971s 191355 618s
 994s 192263s 323 707 193441 507s 528s
 194095s 234 407 522 836.

105105 105120 109535 121640
 122605 125106 151765 152946
 160347 170265 176044 176505
 184461 188914 189896.

Wygrane po 50 zł., z literą s po 200 zł.
 802 1650s 756s 819s 2028s 284s 265s
 472s 3089 4272s 802s 5282s 502s 76s
 907 6475 7179 558 730s 8788s 9384 862s.
 10393s 684s 11129s 206 826 12011s
 102s 376s 955 13593s 775 14422s 16588s
 18120 428s 19053s 443 526 52s 638.
 20771s 21041 126s 557 791s 22375 600
 853s 957s 23412s 24208s 515s 38s 26342s
 517 27241 38070s 412s 590s 748.
 30365s 698s 925s 31418s 780 86s
 32122 33694 34006s 268 375s 418s 748
 875s 94 932s 35149 818 37052 278 581s
 647s 86s 38129s 253 468 526s 39157 374
 568s 94 604.
 40711 15s 77s 41004 81s 148 42518
 943 43407s 44041 243s 322 646s 953
 45004s 50s 46448 899 47781s 805 48325s
 98s 380s 505 79 658s 70s 937 49249s
 950s 50025s 456s 645.
 51056s 671 802s 931 52018s 23 516s
 814 947 68825 54218 34s 316 485s 859
 65300 88 950s 50152s 207 921s 5703
 209 665 58260 99s 303s 06s 449 59349
 408s 551 859.
 60379s 969s 61669s 676s 997s 62302s
 938 63185s 350 471 845 64777 86s 822
 63153 395s 67643s 725s 68012 296s 530
 823 69257 542 959.
 70522s 71172 761 72244 95 73375 443
 552s 722s 74478 680s 75032 108s 77351s
 78511 3s 84s 825 79193 266s 668.
 80794s 861s 81947 82456s 570 605 703
 12 87s 815s 34s 83428 84445 806s 62

Dziś Otwarcie
CAFE-BARU
Piotrkowska 29, tel. 140-06

CAPRICE

PIERWSZORZĘDNA KUCHNIA
pod kier. najlepszych sił fachowych.

WYDAJEMY OBIADY
mieszne, jarskie, porcje barowe oraz ciepłe i zimne zakąski.

Ceny przystępne!
Nasza specjalność
Kanapki po 20 gr.
Zamówienia odsyłamy do domu

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Przemysłowego Jakóba Wojdyłowskiego Sp. Akc. w Łodzi zawiadamia niniejszym WPP. Akcjonariuszy, że dnia 28 grudnia 1937 roku o godz. 18-ej odbędzie się w lokalu Zarządu w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 212,

XVIII Zwyczajne Walne Zgromadzenie

z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór przewodniczącego, 2) Sprawozdanie Zarządu, Komisji Rewizyjnej i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za czas od 1.IV.1936 r. do 31.III.1937 r., 3) Udzielenie absolutorium Zarządowi, 4) Rozpatrzenie i uchwalenie budżetu na rok 1937/1938, 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, 6) Wolne wnioski. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Zgromadzeniu, winni stosownie do art. 399 K. H. złożyć na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem swe akcje względnie kwity tymczasowe w biurze Zarządu.

Ostrzeżenie.

Ostrzegam przed nabyciem zbioru muzealnych obrazów, a mianowicie:

- 1) Pejzaż wiejski, figuralny, 30x40 ctm., Konstantyna Sawickiego, (z „Ermityżu);
- 2) Pejzaż jesienny „Zachód słońca”, 60x80 ctm., Józefa Rapackiego, 1892/3 r.;
- 3) „Trzech Króli”, 70x90 ctm., Szkoła holenderska, początek XVIII wieku;
- 4) „Typ kobiety”, 70x95 ctm., Szkoła Rembrandta, koniec XVII wieku,

gdyż zostały one przywłaszczone dnia 14 b. m. przez wiadomą mi osobę. Zastrzeżenia policyjne zostały uczynione.

Salon Sztuki ST. WATTENBERG.
Piotrkowska 117. Tel. 165-92

ALFA-RADIO
NAWROT 1. PABIANICKA 4

SPRZEDANYCH ODBIORNIKÓW i tyleż fachowo i solidnie obsłużonych klientów — oto bilans, — który najwymowniej świadczy, — o zaufaniu firmy, która w okresie tym zdołała zaskarbić sobie zaufanie społeczeństwa łódzkiego.

TELEFUNKEN FENOMEN
Najpraktyczniejszym upominkiem gwiazdkowym — to nowy oszczędny model odbiornika zużywający 25 watt
Z okazji jubileuszu do każdego odbiornika, — upominek gwiazdkowy dla dzieci

CENY ZNIŻONE

Drzwi i okna uszczelnione
bezkompromisywnym systemem
A. Frydenberga
chronią mieszkanie od wiatru, zimna, i kurzu. Trwałość długoterminowa.
Dzwonić 173-57
w soboty tel. 222-72

DR. JERZY TENENBAUM
ordynuje przez zimę na **Wiśn.owej-Górze** w pensjonacie sanatoryjnym **p. Fajlowej**

DOKTOR G. ELPERN
SPECJALISTA CHOROBY USZU, NOSA, GARDŁA I KRTANI
PIŁSUDSKIEGO 65
(Piotrkowska 46)
przyjmuje 4—8. Tel. 121-71

DR. MED. S. LEWIN
CHOR. WEWNĘTRZNE
przeprowadził się na ul. **Lipową 6-a**
(Al. 1 Maja 28) Tel. 192-43.
przyjmuje 4—6 wiecz.

LEKARZ STOMATOLOG JÓZEF RICK
CHOROBY ZĘBÓW I JAMY USTNEJ
POŁUDNIOWA 9
Przyjmuje 9—1 i 3—7. Tel. 132-64.

LEKARZ - DENTYSTA T. Sztatlerowa
przeprowadziła się na ul. **Pomorską 6**
Telefon 215-97

DEBACIE O SWOJE ZDROWIE!
„SZWAJCARSKIE GÓRZKIE ZIOŁA” SA STOSOWANE PRZY KAMIENIACH ŻÓŁCIOWYCH I SRONNOŚCIACH DO ZAPARCIA. „SZWAJCARSKIE GÓRZKIE ZIOŁA” SA WARTY BILNYM, LACOWYM ŚRODKIEM PRZECIWCZERNIACZYM UŁATWIWIAJĄCYM FUNKCJE ORGANÓW TRAWIENIA, STOSOWANYM RÓWNIEŻ PRZY NADMIERNEJ CIĘŻARCI.

Dr. med. L. NITECKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopielnych
Nawrot 32, front I piętro
telefon 213-18.
przyjm. od 8—9.30 rano i od 5.30—9 w. W niedz. i święta od 9—12 w poł.

Dr. med. F. Turyn
chor. wewnętrzne
Spec. narządów trawienia
ul. Andrzeja 9, tel. 133-05
Godz. 5—7

12 URZĄD SKARBOWY W ŁODZI
Nr. V 53/R/37

Łódź, dnia 15 grudnia 1937 r.

Obwieszczenie o licytacji

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.6.1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że celem uregulowania należności Skarbu Państwa i obcych wierzycieli odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wyszczególnionych ruchomości:

W dniu 20 grudnia 1937 roku:		
Ul. Kilińskiego 88 — koronki tasiemk., 55 kg.,	zł. 700.—	II termin
Ul. Piotrkowska 174 — meble, pianino, 3 szt.	zł. 525.—	I termin
Ul. Kilińskiego 88 — przedza wigon., 500 kg.	zł. 1.100.—	II termin
Ul. Senatorska 35/37 — przedza wigon., 500 kg.	zł. 1.500.—	II termin
Ul. Senatorska 35/37 — surowce wigon., 750 kg.	zł. 600.—	I termin
Ul. Senatorska 35/37 — surowiec wigon., 2.400 kg.	zł. 1.500.—	I termin
Ul. Kilińskiego 230 — krosna tkackie, przedza, biurka i kasa ogniotrwała, 79 sztuk	zł. 2.155.—	I termin
W dniu 21 grudnia 1937 roku:		
Ul. Senatorska 3 — towar szarp. i odp. baw., 540 kg.,	zł. 1.340.—	I termin
Ul. Senatorska 3 — samoprzãsnice mechan., 2 szt.,	zł. 1.500.—	I termin
Ul. Senatorska 6 — towar lniany, 600 mtr.,	zł. 2.000.—	I termin
Ul. Senatorska 6 — krosna tkackie, urządzenie biura i towary 95 sztuk	zł. 21.170.—	I termin
Ul. Mochnackiego 35 — obuwie męskie i damskie, 94 pary	zł. 1.612.—	I termin
Ul. Mazurska 8 — węgiel kamienny, 1.000 korcy,	zł. 3.000.—	I termin
W dniu 22 grudnia 1937 roku:		
Ul. Kilińskiego 88 — towary wełn. i bawełn., 30 szt.,	zł. 4.500.—	II termin
Ul. Dąbrowska 53 — meble, maszyna do szycia, radioodbiornik 14 sztuk	zł. 935.—	I termin

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu licytacji, w godzinach od 10-ej do 16-ej w lokalach wyżej wskazanych.
za Naczelnika Urzędu: (—) **B. WALCZAK**
Kier. Działu Egzek.

Na święta

Wina, spirytualje i delikatesy

Braci IGNATOWICZÓW

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie
DYPLOMOWANA nauczycielka (dypl. U. J. P.) udziela lekcji języka polskiego metodą skręconą (cudzoziemcom). Tel. 179-61, godz. 2—4.

Różne
MOŻE ZNAJDA się litceiwe osoby, które adziela jakiejkolwiek pracy bezrobotnemu, który znalazł się u kresu życia i z tego powodu ostatnio targnął się wraz z żoną na życie. Z podziękowaniem przyjęta zostanie również jako ofiara używana bielizna i damskie palto. Uprasza się o kierowanie adresów do admin. „Głosu”.

BUCHALTER — wyższe wykształcenie, praktyka — ma wolne godziny; zaprowadza książki, nadzór. Oferty sub „Poważne referencje”. 890—3

BUCHALTER -bilansista przyjmie dodatkowe zajęcia na godziny. Dzwonić 183-09 od 10—12 i 3—5 8801-2

Kupno i sprzedaż.

DO SPRZEDANIA 2 motory. Jeden o sile 20 H. P. 1.400 obrotów firmy Browne - Boveri, II o sile 7 H. P. 900 obrotów firmy Siemens-Schuckert. Wiadomość: Doktorczyk, Piotrkowska 167.

4 FORTEPIANY marki Blüthner i Bechstein. w bardzo dobrym stanie o pięknym, głębokim tonie, okazynie tanio do sprzedania. Karol Koisehwitz S-ey, Piotrkowska 116, I piętro, front, tel. 224-72. 96—3

DOKTOR KLINGER
spec. chor. seksualnych, wenerycznych i skórnych (włosów)
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w W niedzielę i święta od 10—12

Uzdrowiska

WIŚNIOWA - GÓRA, Pensjonat - Grand, telef. 12, przyjmuje zamówienia na święta i odnajmuje ciepłe pokoje na zimę. 893—3

ZAKOPANE, willa „Astoria”, droga do Białego. Nowoczesny komfortowy pensjonat. Kuchnia pierwszorzędna. Telefon 19-45. Zarząd D-rowsa Goldblatowa. 8816-8

ZAKOPANE, Pensjonat „WOŁODYJÓWKA”, zarz. SINGERÓW, ul. Sienkiewicza, tel. 1779. Pięknie nowoumeblowane pokoje z bieżącą wodą i centralnym ogrzewaniem. Uprasza się o wcześniejsze rezerwowanie pokoi.

RABKA pełnokomfortowy pensjonat „RIVIERA” pod zarządem Goldmana. Telefon 267. 89—11

KOLUMNA, Pensjonat „Carlton” Epsteincwej przyjmuje zamówienia na nadchodzące święta. Lekarz na miejscu. Tel. 10.

KOLUMNA, pensjonat „Maria” czynny cały rok. Telefon 17, willa p. Peterajla. Opieka lekarska na miejscu.

3-POKOJOWE słoneczne mieszkanie w nowym domu do wynajęcia. Centralne ogrzewanie i wszelkie wygody. Brzeźna 6, (róg Piotrkowskiej 232). 875—4

KINO TON
Kopernika 16.

Dziś i dni następnych!
Monumentalny film reżyserii **GEZA von BOLVARI**
STRADIVARI
W r. gł. **Gustaw Froehlich, Sybille Schmitz**
Początek codziennie o g. 4-ej, w niedziele i święta o godz. 12 w poł.

SALA FILHARMONII tel. 213-84
Bilety do nabycia w kasie Filharmonii

ŻYDOWSKA SCENA NARODOWA (Inicjatorzy: Margot Klausner i J. Brandstötter) występuje dziś, w piątek, dn. 17 bm. o godz. 9 wiecz. z **WIELKĄ PREMIERĄ** przebojowej komedii Samy Gronemana w 3 aktach p. t. **„Jakub i Eza”** Reżyseria Prof. Carl Meinhard, w wykonaniu czołowych artystów sceny i ekranu żydowskiego, a mian.: Diny Halpern, A. Samberga, Klary Segalowicz, Ch. Buzgana, Sz. Landaua, Sz. Kutnera, Maksa Bożyka i S. Broneckiego. — **TYLKO TRZY DNI GOŚCINNYCH WYSTĘPÓW!**

Dźwiękowe Kino RAKIETA
Sienkiewicza 40, tel. 141-22
Dziś premiera!

DANIELLE DARRIEUX
w potężnym arcydziele osnutym na tle zmagani rasy żółtej i białej w walkach o
PORT ARTURA
Następny program: **CZAR CYGANERII — MARTA EGGERTH i JAN KIEPURA**
Początek w dni powsz. o g. 4, w niedziele i święta o g. 12 w poł. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 gr.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłaniem — 10 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—
Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr.; bez zastrzeżenia miejsca 50 gr.; nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej